

Jõelähtme

vallaleht

NR. 142
MÄRTS 2009

SISUKORD

Kaitseminister Jaak Aaviksoo kohtus valla juhtkonnaga ja käis Jägalas

Ülemaailmsel missivõistlustel esindas Eestit meie valla tudeng Alina Poklad

Märts oli teatrikuu

Kostivere lasteteater on maakonna parim

Jõelähtme Rahvamaja Lava Grupp saab kümneaastaseks

Juubelijutt – Kai Mürsepp

Kostivere päevakeskusel on rõõmu retsept

Uusküla lepingutest

Ilvesed on liikumas

Kodanike vastuvõtuajad vallamajas on muutunud

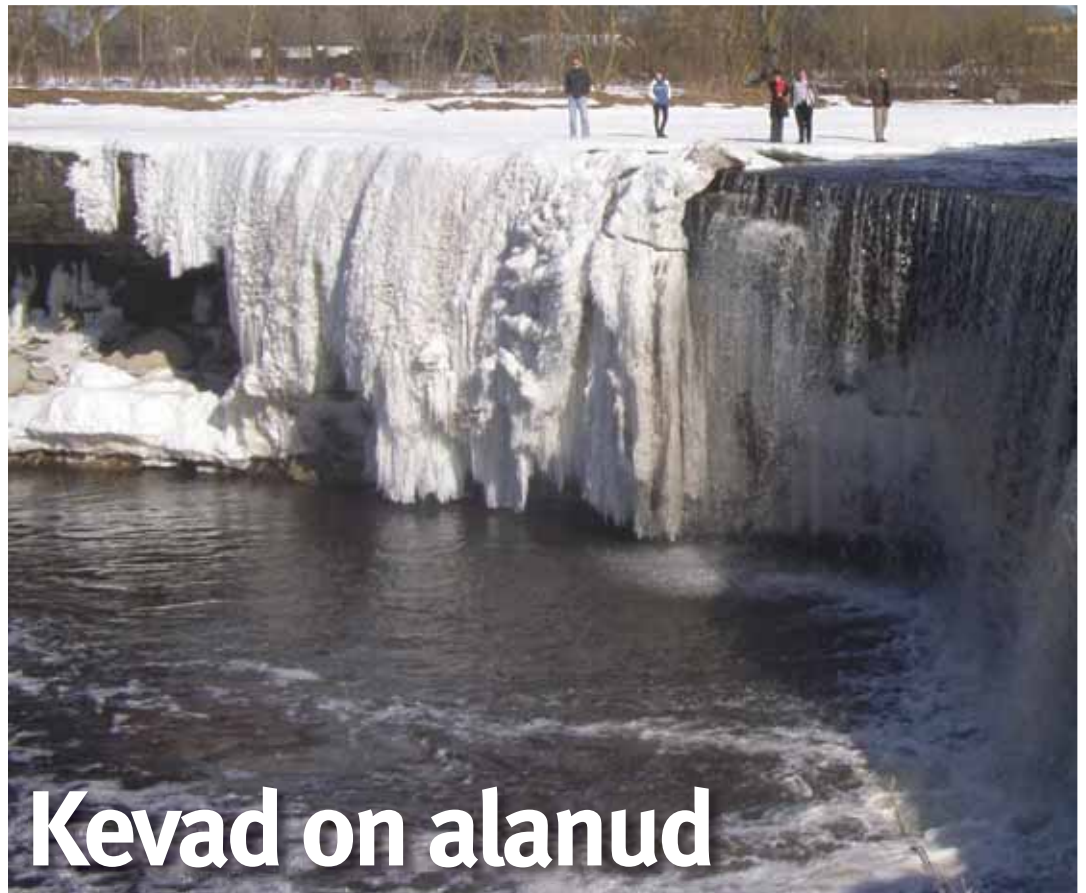
Ülestõusmispühad

19. aprillil toimub Jõelähtme III rattaralli

1. mai – kogunevad Teeme Ära mõttekojad Lool, Jõelähtmes ja Neemes

3. mai – toimub järjekordne Loo laad

16. mai – üleriigiline muinsuskaitse talgupäev

Kevad on alanud

Tänavu on kevad eriline, vana aja kevadete moodi. Veel praegugi särab kevadpäikeses lumi, mida mitmel varasemal talvel meile nappilt on jagatud, ja kevadveed voolavad niisama rõõmsalt nagu kunagi lapseõlvekevadadel ...

Kes ei teaks, et märts on juba ammusest aegadest teatrikuu. Teater toob ikka meelde sametised eesriided, pehmed toolid, pidulikud tualetid ja kaunid primadonnad. Aga teater ei käi mitte ainult puhvetis, nagu ütleb laulusalm. Teatritegijaid leidub meie oma vallaski. Ikka neid päris teatriinimesi. Meie valla igas eas teatritegijad on leidnud tunnustust, seetõttu on ka tänases lehenumbris nii palju juttu just nendest, meie valla tublidest teatriinimestest. Talve üleminek varakevadeks on alati meie kliimavöötmes muutusterohke, vastuolulisi sündmusi täis aeg. Talv oli raske, tuju ülevana ja tervist tugevana hoida ei õnnestunud meist igapähele. Talvepimedusest väsinud inimesi kimbutavad veelgi viirushaigused, nii mõndagi vaevavad köha ja nohu, kuid kannatada pole enam kaua. Meie energiavarusid kiusanud pikk pime aeg on õnnes lõppemas. Kevad parandab ja turgutab. Annab usku ja lootust.

Märtsiküüditamise 60. aastapäeval meenutasime taas meie rahvale üht kõige õudsemat päeva. Viidi Vabadussõjas Eesti eest võideld-

nuid, viidi talus või ettevõttes palgatööjõudu kasutanud ausat talurahvast ja keda kõiki veel. Täiesti süütuid töökaid inimesi.

Raske on praegu, kus meie elu ju nii muutunud, ette kujutada nende eestlaste kannatusi, keda viidi väevõimuga Siberi avarustesse. Maha jäid lähedased ja kodud. Mis aitas neid inimesi ellu jääda, kui sügav oli nende usk ja lootus?

Glamuurile ja edulugudele orienteeritud ajas võiks vahel mõne eesti klassiku, miks mitte näiteks Jaan Krossi raamatu kätte võtta. Lugeb tarkade inimeste mõtteid ja neist õpetust võtta. Me arvame, et meie edu on alati meie enda teha, aga kas alati ongi? Kindlasti pole meie endi teha, millal ja kuhu me sünnime. Kas saatus ja juhus otsustavad meie eest teinekord mõne muugi eluseiga? Õeldakse, et usk aitab seal, kus inimlikult pole enam mingit lootust. Täna on meil jõudnud majanduskriisi, kus iga päev toob üha süngemaid ennustusi, mis aga pole kaugelgi võrreldavad aastakümneid tagasi eesti inimestele osaks saanud kannatusetega.

Märts on ka kõigest vanast puhastumise aeg, paastuaeg.

Peagi saame jälgida Jeesuse ristirännakut ja koos temaga mõelda kristliku maailma jaoks tähtsate asjade üle. Suure nädala kolmapäeval mõisteti Jeesus surma. Ristiretk, püha õhtusöömaaeg ja ülestõusmine, Juudas ja teised jüngrid. Põnev ja hirmutav sündmustejada nagu päris eluski. Käesolevas lehes kirjutab

EELK Jõelähtme koguduse õpetaja Margus Kirja: "Suur neljapäev on eesti rahvakalendris kõige rikkama kombestikuga. Loodeti, et suure neljapäeva toimingutel on eriline mõju. Näiteks kaapisid aednikud õunapuid, sest siis pidi saama õunaaed puhtaks kõigist kahjulikest putukatest, kes öied muidu ära rikuvad."

Ta ütleb õigesti, et teemade ja mõtete üle, mis kätte jõudev pühadeaeg meieni ulatab, on igapäev vaba otsustama, kas võtta pakutu vastu või lükata tagasi. Tuleb uskuda ja loota, et ka väärtuste ja väärikuse kriis möödub – nii nagu majandussurutiski.

Riigi ja usuliste ühenduste vaheline dialoog ja koostöö toimib mitmes eluvaldkonnas hästi. Märkimisväärselt panustavad kogudused pühakodade säilitamise ja korrastamise. Usuliste ühenduste tegutsemiseks on olemas piisav ning toimiv õiguslik regulatsioon, suhted riigi, omavalitsuste ja religioossete ühenduste vahel on vastastikku arvestavad ning üksteise eesmärke toetavad, inimest arvestavad.

Mai on muinsuskaitsekuu ja 16. mail üleriigiline muinsuskaitse talgupäev. Kolmandik meie valla territooriumist on muinsuskaitse all. Oleme selles mõttes ilmselt ainulaadseid kogu Eestis. Hoidkem siis oma muinsusväärtusi, tehkem üheskoos kodusel paremaks.

Loodetavasti suudame muinsuskaitse talgupäeval olla sama tõhusad kui mullusel "Teeme ära" aktsioonil.

Merike Metstak

VOLIKOGU VEERG

Väino Haab
volikogu esimees

Hea lehelugeja!

27. veebruaril toimunud volikogu istungil oli päevakorras neliteist päevakorrapunkti, millest olulisemaid siinkohal teile ka põgusalt tutvustan. Esimesena arutas volikogu Neeme külas asuva sotsiaalmaa kasutusvalduse lepingu sõlmimist MTÜ Lühitneeme Seltsiga. Volikogu toetas oma otsusega Lühitneeme Seltsi taotlust, mille eesmärk on edendada küla vaba aja veetmise võimalusi, korrastada vallale kuuluv kinnistu ning rajada sinna külaplats. Selle tarbeks volitati vallavanemat allkirjastama seltsiga vastav notariaalne leping.

Volikogu kinnitas oma otsusega ka uue vallavalitsuse struktuuri ja teenistujate koosseisu. Kuna nii riigis kui ka vallas valitseb majanduslik surutus, siis eksisteerib reaalne vajadus kulude kokkuhoiuks ka vallas. Vallavalitsus pani selle eelnõuga volikogule ette vähendada vallavalitsuse koosseisu 7,5 ametikoha võrra, mis tähendas nii reaalselt koondamist kui ka vabade ametikohtade kaotamist.

Volikogu arutas istungil Asutus Rebala likvideerimist, kuid leidis, et see ettepanek vajab veel täiendavat läbitöötamist ning andis vallavalitsusele ülesande moodustada likvideerimise ettevalmistamiseks spetsiaalne komisjon, mille ülesanne on tuua likvideerimise otsus koos põhjenduste ja lahendustega märtsikuu volikogu istungile.

Istungil kiideti heaks ka valla koolilide pedagoogide töö tasustamise alused. Teatavasti kehtestas Vabariigi Valitsus 2008. aasta detsembris õpetajatele 8% palgatõusu, kuid hiljem muutis oma otsuse 4% tõusu peale. Kuna volikogu ootas seekord eelarve kinnitamiseks ära Vabariigi Valitsuse ja Riigikogu otsused, jäi segadus õpetajate palgamääradega meil olemata ning volikogu sai rahuliku südamega õpetajate riigi poolt finantsidega tagatud palgamäärad ära kinnitada.

Demokraatlikus ühiskonnas on kohane, et parlamendid ja volikogud ei tegele oma palkade küsimusega. Põhimõtteliselt peaks parlament ja volikogud töö tasustamise korra kehtestama järgmistele koosseisudele, kuid ka siin esineb põhjendatud erandeid, mida majanduslikult ja eelarveliselt keerukas olukord kindlasti ka on. Volikogu majandus- ja rahanduskomisjon tegi volikogule ettepaneku vähendada kõiki volikogu tööga seotud hüvitisi 10% võrra. Mõned volikogu opositsioonisaadikud tegid seepeale ettepaneku loobuda üldse volikogu töö eest hüvitiste maksmisest, kuid volikogu enamus leidis, et hüvitiste täielik ärakaotamine ei ole põhjendatud, omab populismi ja valimiseelse võitluse maiku ning otsustas toetada hüvitiste 10% vähendamist.

Nagu eelmises volikogu veerus ka kirjutasin, võttis volikogu sel istungil vastu 2009. aasta tasakaalus eelarve kogumahuga 139 729 400 krooni. Eelarvest moodustavad investeeringud 47,9 miljonit krooni ehk 35%. Suuremad objektid on loomulikult Loo Keskkooli rekonstrueerimine, Neeme lasteaia rajamine ja Loo lasteaia juurdeehitus. Kuna aga valla eelarve on hoolimata suurtest pingutustest ikka väga pingeline, sõltub eeskätt Loo lasteaia juurdeehituse valmimine 2009. aastal (see on hetkel kahjuks ehitaja võimetuse tõttu seiskunud) eelarvesse reaalselt laekuvatest tuludest. Eelarve kulude vähendamiseks kaotati ära nn 13. palk, mille arvelt maksti kõigile vallalt töötasu saavatele töötajatele puhkusetuetust ja aastalõpupremiat ning täiendavalt vähendati veel 10% vallavalitsuse personalikuul eelarvet.

Volikogu otsustas sel volikogu istungil taotleda keskkonnaministrilt luba Loo kooli ja staadioni, Loo lasteaia ning Loo spordihoone kinnistute hoonestusõiguse andmiseks valla ainuomandis olevale äriühingule OÜ Jõelähtme Varahaldus eesmärgiga vähendada tulevikus oluliselt valla valitsemiskulusid. Kuna vallaettevõtte kaudu on võimalik efektiivsust tegevuksi, optimeerida kulusid ja koondada kogu sellealane oskusteaive ning professionaalne personal, siis pole igal asutusel tulevikus enam eraldi vaja nende küsimustega tegeleda.

Volikogu istungite protokollidega on igal vallakodanikul võimalik tutvuda valla kodulehel www.joelahtme.ee.

Maamaksust

Taas on käes aeg, mil tuleb kas postkasti või meilile maamaksuteade.

Vastavalt maamaksuseadusele maksab maamaksu maa omanik, maa koormamisel hoonestusõiguse või kasutusvaldusega maksab maksu maa kasutamise õiguse saanud isik. Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv maks.

Maamaks tasutakse vähemalt 1/3 suuruse osadena 15. aprilliks, 15. juuliks ja 15. oktoobriks.

Maksu- ja Tolliameti väljastab maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 30 kalendripäeva enne maksu tasumise tähtpäeva.

Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 20 krooni.

Maksu- ja Tolliameti väljastab maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 30 kalendripäeva enne maksu tasumise tähtpäeva.

Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 20 krooni.

Maksu- ja Tolliameti väljastab maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 30 kalendripäeva enne maksu tasumise tähtpäeva.

aasta maamaksuteadet 15. aprilliks kätte saanud, on kohustatud sellest 30 päeva jooksul teavitama maa asukohajärgset Maksu- ja Tolliameti piirkondlikku struktuuriüksust. Jõelähtme vald kuulub Põhja maa- ja tollikeskuse piirkonda.

Kui maksu- ja Tolliameti väljastab maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 30 kalendripäeva enne maksu tasumise tähtpäeva.

Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 20 krooni. Maksu- ja Tolliameti väljastab maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 30 kalendripäeva enne maksu tasumise tähtpäeva.

taja maamaksukohustuse tekkimisel lõpeb eelmise omaniku või kasutaja maamaksukohustus.

Maamaksu maksmist kontrollib Maksu- ja Tolliamet ja neilt saab infot võlgnevuste kohta.

Jõelähtme Vallavolikogu 30.12.2008 määruse nr 120 alusel vabastatakse 1. jaanuariks avalduse esitanud pensionärid, represseeritud ja represseeritute võrdsustatud elamumaa kasutajad 2009. aastal maamaksust kuni 1,0 ha ulatuses, kuid summas mitte üle 600 krooni.

Maamaksuseaduse rikkumise eest vastutab maksu- ja Tolliameti väljastab maksu- maksjale maksuteate tasumisele kuuluva maamaksu summa kohta hiljemalt 30 kalendripäeva enne maksu tasumise tähtpäeva.

Triin Lindau

Maakorralduse peaspetsialist
60 54 853
triin.lindau@joelahtme.ee

Tänavavalgustuse uudised

Selle aasta märtsikuu lõpetas AS Rito Elektriööd tänavavalgustuse ehituse Liivamäe külas ja Loo alevikus asuval Liivakandi teel.

Valla tellimisel paigaldati 27 valgustit ning senini kottpime olnud kitsas ja jalakäijatele ohtlik tee sai lõpuks valgeks ning palju ohutumaks.

Valgustussüsteem töötab säästurežiimil ehk öisel ajal põleb iga kolmas lamp.

See võimaldab kokkuhoiuks ca 5000 krooni aastas.

Vandjala külakeskuse stendi valgustamiseks paigaldati valgusti, mis võimaldab Kostivere teest eemal asuvat vana Vandjala külaosa paremini leida ja pimedal ajal küla kaardil talusid näha.

Kaberneeme külas paigaldati rahvamaja juures noorte kogunemiskohaks oleva korvpalliplatsi juurde kaks projektorit, mille valgust saavad külanõured ka õhtusel ajal sportida ja meelt lahutada.

Valla tellimisel projekteeritakse Kaberneeme küla tänavavalgustust Kaberneeme teele kauplusemajast küla alguse poole ca 450 m pikkusel lõigul ning Rahvamaja

teele ca 100 m pikkusel lõigul.

Ehituse lõpptähtaeg on selle aasta mai-kuus, tööde teostajaks valis vald parima pakumise teinud AS-i Rito Elektriööd.

Vald korraldab tänavavalgustuse säästurežiimi rakendamist ka teistes asumites vastavalt tehnilistele võimalustele.

Kahjuks on vallas palju ühefaasilisi liinilõike ning nendel pole säästurežiimi võimalik seadistada.

Indrek Mäeküngas

Keskonnaosakonna juhataja

Kodanike vastuvõtuajad Jõelähtme Vallavalitsuses on muutunud

Vallamaja on elanikele avatud igal teisipäeva hommikupoolikul ja kolmapäeva pärastlõunal.

Vallavanem – N 13.00–16.00, eelregistreerimine telefonil 60 54 887
Abivallavanem – T 09.00–13.00; K 14.00–18.00
Vallasekretär – T 09.00–13.00; K 14.00–18.00
Avalike suhete peaspetsialist – T 09.00–13.00; K 14.00–18.00

Arenduse peaspetsialist – T 09.00–13.00; K 14.00–18.00
Kantselei – E; T; N 08.15–16.30; K 08.15–18.00; R 08.15–14.00
Finantsosakond – T 08.15–13.00; K 14.00–18.00
Maaosakond – T 08.15–13.00; K 14.00–18.00

Arengu- ja planeerimisosakond – T 08.15–13.00; K 14.00–18.00
Ehitusosakond – T 08.15–13.00; K 14.00–18.00
Keskonnaosakond – T 08.15–13.00; K 14.00–18.00
Hariduse-, kultuuri- ja sotsiaalosaakond – T 08.15–13.00; K 14.00–18.00

Kaitseminister Jaak Aaviksoo käis Jägalas

Reedel, 20. märtsil kohtus kaitseminister Jaak Aaviksoo Jõelähtme vallavalitsuses vallavanema Toomas Kümmele ja volikogu esimehe Väino Haabiga ning abivallavanemate ja juhtivate ametnikega, et arutada Jägalale rajatava sõjaväelinnaku detailplaneeringu küsimusi.

Eesti Vabariigi Valitsus kinnitas 2009. aasta 22. jaanuaril "Sõjalise kaitse arengukava 2009–2018", mis seab paika Eesti kaitseväge peamised arengusuunad järgmise aastakümne jooksul. Üheks suurimaks investeeringuobjektiks järgneval kümnendil on Jägala linnaku rekonstrueerimine, kus kuni 2000. aastate alguseni paiknes Kalevi üksik-jalaväepataljon.

Jägala sõjaväelinnaku rekonstrueerimine on järgneva kümnendi infrastruktuuri arendusprojektidest Ämari kõrval üks olulisemaid. Tapa ja Kuperjanovi kõrval kujuneb Jägala linnak kaitseväge olulisimaks paiknemiskohaks. Aastaringset saab siin kokku olema tuhatkond ajateenijat ning lisaks sama palju abipersonali ja kaadriksõjaväelasi. Kuivõrd linnak asub Raasiku, Jõelähtme, Anija ja Kuusalu valla mõjuväljas, siis peame linnakat planeerides töötama koos kõiki-

de piirnevate omavalitsustega. Nii näiteks leppisime kokku, et detailplaneeringu raames tehtava keskkonnamõjude hindamisega koos teeme ka sotsiaalsete mõjude hindamise, et muuseas ära hinnata näiteks täiendavate lasteaiakohtade vajadus, et seejärel mõelda, kas ja kuidas seda vajadust rahuldada.

Lisaks Tallinnas ruumipuuduse käes vaevlevate väeüksuste koondamisele Jägalasse on see arendus tähtis ka piirkonnale sotsiaalmajanduslikult. Ehitustööde käigus luuakse Jõelähtme valda eeldatavalt kuni 500 uut töökohta, investeeringu kogumaksumuseks kujuneb kuni 1,5 miljard krooni," ütles kaitseminister Jaak Aaviksoo.

"Kaitseväge infrastruktuur – kasarmud, laod, staabid, harjutusväljad – peab olema selline, et kaitseväelased saaksid maksimaalselt keskenduda kaitseväge põhilisele ülesandele – sõjaliseks riigikaitseks valmistumisele ning üksuste väljaõppele. Plaanis on tulevikus Jägala linnakusse üle viia täna Tallinnas ruumikitsikus vaevlev vahipataljon, staabi- ja sidepataljon, logistikapataljon ja luurepataljon, samuti 1. jalaväebrigaadi staap ning Kaitseliidu Harju maleva Rävälale malevkond. Vahipataljoni praegune linnak Rahumäe teel hakkab kuuluma peamiselt sõjaväepolitseile ning Põhja kaitseringkonna staabile," selgitas kaitseminister.

Jaak Aaviksoo: "Aeg teeb kavadesse korrektsioone, kaitseväge võimekus ja arvukus on meil kümne aasta perspektiivis selge. Jutud NATO baasidest on esialgu ennatlikud. Täna puudub naabermaades agressiivne arenev sõjaline struktuur, kelle vastu me peaksime relvastuma. Loodame idanaabriga suhetes rahuliku meelt. Jägala linnak ei tähenda Eesti territooriumi militariseerimist".

Abivallavanem Priit Põldmäe.

Toomas Kümmele: "Sõjaväelinnak saab õigele kohale, seal saavad nelja valla piirid pea kokku – iga valla unistus on oma ääremeale tekitada kasvukeskus. Mismoodi me koostööd hakkab välja nägema, kas järsk muudatus paneb meid oma arengukavasid pisut ümber vaatama? Paar-kolm aastat tagasi on lähialadele algatatud mitmed suured detailplaneeringud."

Minister kohtus valla juhtidega

Jägala linnaku väljaehitamine toob kaasa palju positiivset – uusi töökohti, väärtusliku mõisakompleksi taastamise, lagunenud hoonetega maaala korrastamise ja uue hingamise ning tegevuse seni maha jäetud territooriumil. Jõelähtme valla jaoks on kasulikke koostöökohti veelgi, detailplaneeringu taotlus on vallale esitatud ja sotsiaalvaldkonna probleemide lahendamise kaardistamisel.

Minister Jaak Aaviksoo

See mõte, et kaitseväge naaseb juba varasemalt kasutusel olnud, kuid vahepeal mahajäetud maadele tagasi, koos valla kaitseväge aren-

gukava kirjutamise käigus, kui analüüsivõime paiknemise küsimusi. Kuperjanovi pataljonil on oma koht olemas, samuti baseeruvad rahuvalvaja Paldiskis (viimast asupaika ei saa küll kõige paremaks pidada), Tapa ja Jõhvis samuti. Kaitseväge väljaviimine Pärnust tekitab küllalt pingeid. Linn võitles, et kaitseväge jääks Pärnusse.

Amortiseeritud hoonetes ja olematute väljaõpetingimustega väeüksuste paiknemise muutmise Tallinna kesklinnas on olnud õhus pikka aega. Argumendid Jägala baasi väljaehitamine kasuks olid kaalukad: ajalooline traditsioon, hea teedevõrk ja võimalus edasi areneda.

Tahaksin väga, et kümne aasta pärast oleks Jägala linnak valmis. Möistagi ei tähenda see, et juba homme lüüakse labidas maasse, ega ka mitte seda, et tegevuse algus lükkub kümne aasta taha. Detailplaneeringu taotlus on tehtud. Detailplaneering on ühiskondlik kokkulepe, kus

ühe osana käsitletakse sotsiaalseid teemasid.

Jägalas hakkab paiknema ajateenistus, kus noormehed ja vabatahtlikud neid hakkavad sõjakunsti õppima. Samuti kutseliste kaitseväelased

Riigikaitsele on see väga hea otsus, me näeme, et see otsus on hea nii teie kui naaberriikide huvides. Töökohtade saamise võimalus tekib lähedal elavatele inimestele kindlasti. Kui palju ja milliseid, selgub uuringute käigus.

Hetkel ei oska öelda, milliseid elamisitulevaid töötajad eelistavad, üheseid vastuseid on praegu raske anda. Valla elu mõjutavad seal töötavad inimesed kindlasti.

2009–2010 on plaanide tegemise aeg. Alles seejärel saame midagi reaalselt tegema hakata. Põhjalikumalt selgust vajab kogu kaitseväge objektidega seotud küsimustik.

Hea, kui muret valmistavad teemad saaksid

lähijal kirja pandud.

Praegu on ju veel lahtine, millistes elamutes hakkavad kutselised sõjaväelased elama, millist tüüpi eluasemeid eelistatakse või millistel alustel neid rajama hakatakse.

Kas kaitseväelased eelistavad eramuid või ehitab riik midagi valmis? Need uuringud on praegu veel ees ja praegusel hetkel on väga raske täpsemalt ennustada.

Selge, et mida rohkem inimesi tuleb, seda enam peab vald arvestama, et avalikku teenust neile kõigile jagu. Kõik selgub täpsemalt detailplaneeringu käigus.

Alati küsitakse, kas hakkame ka palju pauku tegema.

Suurtükkide ja miinipildujate harjutustegevust sellesse linnakusse planeeritud pole.

Kui need plaanid kümne aasta pärast teoks saavad, siis saab Jägalast suurim sõjaväelinnak.

Märts oli teatrikuu

Iseiseva kunstivormina töid teatri meie kanti tegelikult sakslased ja väga pikka aega toimis teater üksnes baltisaksa kultuurikeskkonnas, mille peamiseks keskuseks jäi siiski alati Riia.

Alles noore ja energilise August von Kotzebue juhuslik tulek Tallinna pani mänguharrastuse 18. sajandi lõpul siin hoogsamalt käima. Teatri repertuaar ja põhitagijad tulid aga jätkuvalt Saksamaalt. Läti Henrik mainib küll juba ristsõdijate korraldatud vaatemänge, ometi puuduvad meil andmed keskaegse teatri laiema leviku kohta siinsetel aladel.

Eesti teatri ajalugu ulatub tagasi aastasest 1870, mil 24. juunil, Vanemuise Seltsi 5. aastapäeval kanti Tartus ette Lydia Koidula näidend "Saaremaa onupoeg". Seda päeva loetakse Vanemuise teatri ja kogu eesti rahvusliku teatri sünnipäevaks. Samal aastal jõudis lavale ka Koidula "Maret ja Miina ehk Kosjakased" ning 1871 "Säärane mulk ehk Sada vakka tangusoola". Vanemuise kui Eesti esimese professionaalse teatri ajalugu aga loetakse alates aastast 1906, kui Tartus Aia tänaval avati uus teatrihoone. Teatrit juhtis Karl Menning.

Tallinnas 1865. aastal asutatud laulu ja mängu seltsi "Estonia" teatritegemise traditsioonist võib rääkida alates 1895. aastast, kui hakati lavastama laulu- ja naljamänge ning rahvatükke, enamasti laulu ja tantsuga. Tõsisem draama jõudis lavale aga 20. sajandi algul. 1906. a loodi seltsi baasil kutseline teater "Estonia", mille eestvedajad olid lavastajad-näitlejad Paul Pinna ja Theodor Altermann. Alates 1918. aastast seisis draamatrupi eesotsas näitleja ja lavastaja Ants Lauter. Draamanäidendeid etendati "Estonias" 1949. aastani, siis likvideeriti teatri draamatrupp ja "Estoniast" sai vaid muusika-teater. Esimene muusikajuht oli Otto Hermann, kelle käe alt jõudis 1907. aastal lavale esimene operett – Hervé "Mam'zelle Nitouche". 1911. a mängiti teatris esimene operetti – Adalbert Wirkhausi "Jaaniöö" ja esimene eesti ooper –

Eevald Aava "Vikerlased" – jõudis lavale aastal 1928. Esimene balletietendus – Léon Delibes'i "Coppélia" – toimus teatris 1922, aga esimene eesti ballett, Eduard Tubina "Kratt", etendus alles 1944. aastal. Sama aasta 9. märtsil purunes teatri- ja kontserdimaja õhurünnakus rusudeks. Teater taasavati aastal 1947. "Estonia" teatril on olnud aja jooksul palju eri nimetusi, kuid aastast 1998 kannab see avaräärset nimetust Rahvuskooper "Estonia".

Eesti esimene teatrikool – Paul Sepa erastudio – alustas tegevust Tallinnas 1920. aastal. Selle baasil tekkinud Draamastudio esimese lennu lõpetajad asutasid 1924. aastal Draamastudio Teatri, mis 1937 nimetati Eesti Draamateatriks. Aegade jooksul on teater kandnud ka teisi nimesid, kuid 1989 saadi tagasi Eesti Draamateatri nimi. Teater on algusest peale tegutsenud Tallinna kesklinna asuvas kaunis art déco stiilis Saksa teatri majas, mis on Eesti kõige vanem säilinud teatrimaja (valmis 1910). 1955. aastal alustas Draamateatris lavastajana tööd Voldemar Panso, kellest hiljem sai üks legendaarsemaid eesti teatritegelasi, teatrikooli ja noorsooteatri looja, aastatel 1970–1976 Draamateatri peanäitejuht. Eesti Draamateater on Eesti suurim sõnateater.

Tänaseks on Eestis juba mitukümmend kutse- list teatrit, lisaks väga palju harrastusteatreid ning näitemänguruppe. See näitab, et teater oli ja on eestlaste kultuuri osa ning ka jääb selleks. Teater on koht, kuhu saab minna nii lohutut otsima, pingeid maandama kui ka rõõmu väljendama. Teater on nagu elu – alati huvitav, uus ja vahelduv. Elu on nagu teater – uued lavastused ja situatsioonid, uued kostüümid ja dekoratsioonid, uued tegelased ja karakterid sinu ümber! Mulle tulevad meelde Kreeka komöödiakirjaniku Aristophane (u 446–358 eKr) kuldsed sõnad, mis paljudes olukordades kehtivad tänapäevani: "ELU on nagu TEATER, sest kõige suuremad kelmid istuvad sageli k o õ i g e p a r e m a t e l k o h t a d e l."

Ilusat teatrikuu jätku!

Vilve Klettenberg
Loo Kultuurikeskuse juhataja

Teater ja mäng

Mida peavad meie lapsed mängima? See küsimus on oluline paljudele inimestele. Tihti peale aga puudub inimestel arusaamine mängude vajalikkusest, lastepärasusest.

Oluline ei ole mitte lihtsalt liikumine, vaid ka hingeline mängust osavõtmine. Tehnilise täiuslikkuse ajastul kasvab laps liiga kergesti hingetute mootorite keskel. Last tuleb hoida tema oma keskkonnas, mis on teistsugune kui täiskasvanute maailm ja me peame püüdma talle tema võlumailma säilitada niikaua, kui see võimalik on. Üks võimalusi võlumailmas viibida ja seal kõike toredat ja huvitavat korda saata ongi tegelemine teatriga ja seda juba lapseast peale.

Neeme Algkoolis on 1.–3. klassi tunniplaanis üks teatritund nädalas. Proovime nende tundide jooksul mängida mitmeid mänge ja teha teatrit ikka vastavalt oma võimetele.

Etendus on valminud nii oma tarbeks kui suunitlusega tutvustada oma kooli väljaspool kodus alla piire. Igal aastal toimub maakonna kooliteatrite festival, millest ka Neeme Algkool on püüdnud võimaluste piires osa võtta. Sellel õppeaastal valmis jõulu etendusena Samuil Maršaki "Kaksteist kuud". Lisaks etendusele oma külas kutsuti meid jaanuaris esinema Lõksa Keskkooli eesti keele nädala üritustele. Meie väike teatritrupp andis Lõksal lausa kaks etendust,

lisaks eelmainitule ka pärimusloo "Tondid". "Tondid" on meie üks lemmiketendusi. Oleme seda mänginud üle kümne korra ja eri koosseisudega – see kõlab uhkelt –, sest etendus on olnud Neeme kooli repertuaaris juba mitu aastat. Lugu ise sündis nii, et paar aastat tagasi sõitsime kevadel vabariiklikele murdepäevadele Hargla kooli, kus iga kool pidi vastavalt oma kodukoha murdele midagi etendama. Meie kool oli ainus, kes astus üles näidendiga. Dramatiseering sai tehtud ühest vanast pärimusloost, mis oli kirja pandud kohalikus Jõelähtme murdes. Meile on see lugu väga armas, sest on see ju tõeliselt meie endi lugu.

Sobiva repertuaari leidmine on õpetajale juhendajale alati üks paras pähele. Näidendi valimisel tuleb kõigepealt lähtuda lasterühmast, kellega me tööle hakkame, selle suuruselt ja vanusest. Valitud näidend peaks kindlasti olema jõukohane ja pakkuma rõõmu juba proovide ajal. Näidendid lastele tutvustades on hea teha seda ümber jutustades või ilmekalt ette lugedes. Haarav jutustus käivitab uudishimu, annab tõuke kujutlusvõimele ja innustab tegutsema. Küsimuste ja laste vastuste kaudu saadakse täpselt teada, mis näidendis juhtub ja kes on neid loo tegelased, keda mängima hakatakse. Huvid on ka esimene katse tegelaskujusid iseloomustada ja otsida vastust küsimusele, mida keegi tahab ja teeb. Enne kui toimub näidendi tegelaste ehk rollide jaotamine, on vajalik kõiki-

de laste osavõtt mängudest, mis aitavad leida näidendi tegelaskujude väljenduslikkuse – kehaplastika, hääle, miimika. Esimene mängukogemus on ka esimene põnev samm näidendi suunas. Kuidas näiteks hiilib kaval rebane, mis häält teeb uudistetoaja harakas, kuidas ulub tuul, kuidas tiksus kell, kas lumememmed ainult seisavad või suudavad ka tantsida, mismoodi päkapikud teretavad?

Samuti on oluline kogu seltskonnalt mõista, et kõik, mis edaspidi toimuma hakkab, on ühine ettevõtmine, sest kõik on näidendis vajalikud ja tähtsad. Õpetajal võib olla oma nägemus rollide jaotamisest, kuid siiski on hea anda lastele ise valida, keda nad tahavad mängida, sest just laste oma valik on loomulik ja tuleneb nende sisemisest äratundmisest.

Neeme Algkoolis on peamiseks publikuks ikka laste vanemad ja oma küla rahvas, kuid teatritraditsioonid on tugevad kogu meie omavalitsuse territooriumil. Toimub meil ju igal aastal ülevallaline lasteteatrite festival, kus astuvad üles kõik lastekollektiivid, alates lasteaiastest ja lõpetades gümnaasistidega. Kõik nad teevad teatrit vastavalt oma võimetele. Üritus on lastele nii meelelahutuslik kui hariv. Saadakse kokku, suheldakse, leitakse uusi tujutavaid ja saadakse osa teiste tegemistest. Teater on ju alati hariv

tegevus, ükskõik kas seda vaadata saali poolt, lava poolt või üldse kulliside tagant. Teater mõjub alati, nii tegijatele kui vaatajatele.

On hea, kui lapsed koolis tegelevad ka millegagi peale õppetööd, võime seda ju pidada huvitegevuseks.

Neemes tegutses vahelduva eduga ka täiskasvanute näitering, nimetame seda siis ka täiskasvanute huvitegevuseks. Täiskasvanud tahavad samuti mängida, teater annab võimaluse kõigile olla mängu kaudu keegi mingis rollis. Kui võetakse ette tükk, siis on ikka olemas tuumik, kes on nõus sõitma igal aastal Viljandi Ugalasse, et kohtuda teiste teatritevillistega ühisel üritusel "Sillad", mida veab juba 12 aastat Viljandi Maagümnasium. Ka sellel aastal võtsime osa väikese proosakavaga, milleks oli L. Koidula "Talvine metsasõit". Kui on midagi selgeks õpitud, siis ei hoia me seda vaka alla ja näitame ikka oma kandi rahvale ka, millega tegeleme. Naistepäeva üritusel märtsikuus Neeme Rahvamajas oligi selleks kõigil võimalus. Üks kogukond peab ikka kokku hoidma ja meie väikeses külas on see enamasti õnnestunud. Jõudu meile ikka selleks!

Teatrituhiline
Merike Kahu

Fotod: Urmas Kingsepp

Kersti Laanejõe oma teatriga.

Meil läheb hästi

Meil läks ka Jüris väga hästi. Nimelt toimus Jüri Gümnaasiumis teatrikuu hakul Kooliteater 2009 Harjumaa eelvoor, kus teatrimõõtu võtsid Harjumaa lapsed kümnest eri paigast.

Kostivere Laste Teater, kellel tänava kevadel täitus 16. tegevusaasta, osales teatrifestivalil sel aastal juba kahe näitetrupiga. Nooremate laste trupp, kus harjutavad näitlemist algklasside lapsed, oli esimest korda nii suurel võistuesinemisel ja väikese jala- ja häälevärviga alanud R. Reiljani lustakas koertelugu "Taksikoer Vips" sai mängides hoo sisse ja teenis zürri erilise kiituse väga ilusa eesti keele kasutamise, selge lavakõne ja mängurõõmu eest.

Eripremiad säravate näitlejatööde eest said Hanna Loos, Kirsika Kaup ja Liis Pajuste.

Vanemate laste trupp J. Spinelli "Tähetüdrukuga" väärilis professionaalide hinnangul suurt auhinda ehk keskmise vanuseastme peaauid ja edasipääsu Kooliteatri Riigifestivali lõppvooru Kärdlasse, esindama Harjumaa. Parima naisnäitleja preemia sai meie trupi tüdruk Madleen Maria Kirja etenduse nimiosa eest

ja parim meesnäitleja oli samuti meie trupist, Ramo Hallik. Mirian Ellermaa ja Kati Jürgensi kõrvalosatäitmised väärilisid esiletõstmist.

Maakondliku festivali võiduauhind on Kostivere Laste Teatri käes juba kolmandat aastat järjest ja andnud suurepärase võimaluse näha vabariiklikus lõppvoorus üle Eesti lasteteatrite parimaid lavastusi, olla selle festivalimõllu sees, närvierida, konkureerida ja võrrelda end teistega.

Üks esinemisvalmis lavastus sünnib läbi pika talve, nädalast nädalasse proove tehes: kõnet korrigeerides, liikumist lihvides, sõnu pähe õpides, improviseerides, koos naerdes, pusesid ja leidlikkust proovile pannes. Kõik 16 selle aasta teatrilast teavad, mis on teistega arvestamine, kannatlikkus, kui tähtis on täpsus ja aja planeerimine ja et naljaga saab pahast tujust jagu. Et selles töös leidub alati üks suhkrutükk, millel on eelnevate õnnestumiste ja unistuste magus maik ning kuklas tuksub aeg-ajalt proovisaalis kõlav meeldetuletus, et millegi olulise saavutamiseks tuleb ka kõvasti pingutada.

Maikuuni anname etendusi eri paigus meie vallas, olete väga oodatud publik.

Kohtumiseni
Kersti Laanejõe

Märts – kevadkuu, linnukuu, teatrikuu!

Just teatrikuust on seekord põhjust rääkida. Jõelähtme valla tuntuimaks kultuurikandjaks võib kindlasti nimetada meie isetegevusteatreid tuntust üle Eesti. Olgu see siis Jõelähtme Lava Grupp või Kostivere Lasteteater, aga ka Loo ja Neeme laste- ja täiskasvanute trupid. Kuulsamad kollektiivid tegutsevad Jõelähtme rahvamaja ringidena – just selles majas, kus filmitakse ka menuseriaali "Õnne 13" episoodide.

Juba mitmendat aastat järjest osaleb Kostivere lasteteater Kersti Laanejõe juhtimisel edukalt Harjumaa lasteteatrite festivalil. Ei mäleta, et Jõelähtme Lava Grupp Maie Ramjalalavastustega oleks kunagi veel auhinna Eesti külalasteatrite festivalilt koju naasnud. Tuntust on kogunud ka Jõelähtme lasteteatrite festival, mis tänavu 28. märtsil tähistab 10. sünnipäeva.

Kultuurileheküljel tutvustame teile lähemalt just valla teatrielu eestvedajaid, kelleks on

Urmas Kingsepp

Priit Põldma Jõelähtme Lava Grupi etenduses "Ohvrit mängides".

Maie Ramjal, Kersti Laanejõe, Merike Kahu, Maire Papp ja Vilve Klettenberg. Räägime nende tegemistest minevikus ja tulevikus.

Priit Põldma
Abivallavanem

Näiteringi juhendaja Maire Papp

Loo Kultuurikeskuse täiskasvanute näiteringi juhendab lavastaja ja dramatiseerija Maire Papp. Esimene etteastumine toimus 17. veebruaril 2005. aastal katkendiga

H. Raudsepa näidendist „Mikumärdi“. Alguse sai see 6-aastasest kogemusest Loo Keskkoolis ja lõpetanud õpilaste soovist tegevust näiteringis jätkata. Tollastest õpilastest osalevad näiteringi tegemistes veel tänaseni Bruno Varul ja Sander Surva.

Tänaseks on publikuni toodud 21 erinevat lavastust, sh O. Lutsu "Kapsapea", "Pärijad" ja Maire Papi enda lavale seatud J. Tuuliku "Meretagune asi". Kokku on Maire oma lavajõududega lavale toonud 8 etendust.

Nelja aasta jooksul on kandvateks näitemängutegijaks trupis olnud Meeta Vilba, Maarika Ilves, Vilve Klettenberg, Allar Veelmaa jt. Igal aastal teatrikuul on Maire trupil kombeks kohtuda mõne teada-tuntud näitlejaga. Külal on käinud Aleksander Eelmaa, Helgi Sallo ja tänavu võõrustatakse Tõnu Aava. Praegu on Maire Papi kavas lavale tuua laulumäng "Kõversuude pere", mida peagi loodame teid vaatama teatrisaali.

Maie Ramjal on õnnelik – Jõelähtme Lava Grupp saab tänavu 10-aastaseks.

Katrin kardiniate varjust

Intervjuu Katrin Tammessoniga

Kunstiinimesed, kelle elu täidab loomisrõõm, on otsiva vaimuga, töökad ja edasipürgivad. Iseseisvad isiksused. Kunstnik peab oma annet väljendama, ta tahab ennast teostada, tunnustust leida ja saada.

Kui näitleja otsib võimalusi oma rolli loomiseks, ossa sisseelamiseks, siis teatrikunstnik loob sobivaid toone, värve, helisid, tema fantaasia puhub näitemängule hingesoojuse sisse... Kostüümid, meigid, soengud ja dekoratsioonid, see on Katrini amplua. Grimeerija hoolitseva käe all saab näitleja kas nooremaks või vanemaks, ilusamaks või koledamaks. Ilma kunstnikuta pole teatrit. Katrin on tasakaalukas ja tasane, kuid sama teraselt või ehk veel paremini kui näitleja oskab ta mõista salapärase võrgutaja, korraliku pereema või tahumatu taluõe rolli.

Ega muidu ütle Jõelähtme Rahvamaja Lava Grupi näitejuht Maie Ramjalg, et ta on ammugi tahtnud, et keegi räägiks avalikult ka ühest tagasihoidlikust, kuid valla kultuurilule palju teneid osutanud persoonist – Katrin Tammessonist, kes on ka Jõelähtme Lava Grupi kunstnik ja vaimne tugi. Jõelähtme Lava Grupil täitub sel aastal kümme tegevusaastat. Katrin on alati jäänud kardiniate varju, samas on ta Lava Grupi võrdväärne liige. Katrin kutsutakse lavale vaid esietenduste puhul. Aga tegelikult on siin vist nii nagu mujalgi, et kardinal juhikabi kardiniate varjust...

Esimese küsimusena kerkib kohe keelele, miks Sa siis ise ei taha lavale astuda? Kas Sind ei tee pisut kadedaks, et publik aplodeerib – aga kahjuks mitte Sinule?

Minu jaoks ei ole see kunagi mureküsimuseks olnud. Juba lasteaias oli kasvatajatel raske mind luuletuste lugemisega esinema sundida. Kui tavaliselt lapsed teavad, kelleks nad saada tahavad, siis mina teadsin kindlalt ainult üht seda, et minust ei saa kunagi arsti ega näitlejat.

Maailmas pole midagi uut. Küsitluste järgi ja ka tavaelus on inimeste väärtuskaalal rõhuasetused eri kohtades. Kõige olulisemad on inimesele kindlasti kaks asja – tervis ja hingerahu.

Mis veel?

Pere, kodu ja sõbrad. Koos tervise ja hin-

gerahuga moodustubki eluks vajalik tervik. Kui need on olemas, tuleb ka ülejäänud. Seda nimetataksegi vist õnneks. Aeg-ajalt muutub ainult nende tähtsuse järjekord. Kui oled haige, on tervis kõige tähtsam, tasakaalust väljas olles kõigud nagunii senikaua, kuni hingerahu ja sisemine tasakaal on jälle saavutatud.

Tundub, et moodustate abikaasaga täiesti teatriperekonna?

Võib ka nii öelda. Tegelikult ongi Tiit see, kes meie pere selle pisikuga nakatas. Kuna ma aastaid tagasi mõnda aega teatris grimeerijana töötanud olin, kutsus Tiit mind Jõelähtme Lava Grupile natukeseks appi. Ainult korraks. Ja siis veel mõneks... Nii see läskki – Tiit sae, tangide ja haamriga dekoratsioone ehitades ees, mina värvipottide ja pintslitega järele. Poisid saidid aga lavale asjade loomuliku käiguna – kui sobivat osatähtjat otsitakse, vaadatakse ikka ju kõigepealt enda ümber. Ja üks nad on nagunii kogu aeg meie teatritegijate seas olnud. Võib-olla saavad ka nakkuse. Võib-olla muutuvad hoopis üledoosist immuunseks. Eks järgmise kümne aasta pärast on see juba selgunud.

Kes on Sinu lemmiknäitleja ja kelle ossa sisseelamise oskust hindad enim?

Eestis on väga palju häid näitlejaid, näiteks on Aarne Üksküla. Pikemalt järele mõeldes ei saa ma aga sellele küsimusele küll mitte päris erapooletult vastata. Õige vastus on loomulikult Tiit Tammesson. Aga kõigil näitlejatel on omad head ja veel paremad rollid. Näitleja headus sõltub ju paljugi lavastajast. Alates rollide jagamisest. Hea näitleja ande võib tema jaoks sobimatu osaga lukku panna, samas kui väikese rolli võib õigesti valitud näitleja ainuüksi oma olemusega suureks mängida. Jõelähtme Lava Grupi õnn ongi väga tugev lavastaja – Maie Ramjalg, kelle "bioloogilisel kõvakettal" saab lavastus küpseks üsna varakult. Tänu sellele leiab ta igale truppi liikmele kergelt just tema karakterile sobiva koha. Ja kahtlemata on tal valida väga heade näitlejate hulgast, kes laval moodustavad tugeva terviku, täiendavad üksteist.

Aga et kelle osasse sisseelamist enim hindan? Kõigi, kes seda lõpuni ja täiel määral suudavad. Kuna ma ise ei ole iial üheski lavastuses kaasa mänginud, tundub see sisseelamise-asi mulle kõige arusaamatum ja müstilisem. Võin küll tabada tegelaskuju olemust, teda tunneta-

da, kuid niimoodi temaks kehastuda, et publik saalis seda uskuma jääb – see ongi see, mis teeb teatrist teatri ja igapäevast järele ei tee.

Millise teatri lavastus või etendus sulle endale kõige enam meeldib?

Viimase aja absoluutne lemmik on Jõelähtme LG poolt mängitud Urmas Lennuki "Kadunud kindapood". Ei ole pärast seda näinud "päris" teatrites ega ka teiste harrastusteatreite esituse midagi nii head. Lavastustega on ju nii, et see kas kõliseb sinu vastu või mitte. Oleneb paljustki. Mõnd lavastust vaadates ütleb hääl su sees, et see peab hea olema, ent etenduse lõppedes kehitad lihtsalt õigu. Aga head lavastust, mis sulle päriselt meeldib, tasub alati mitu korda vaadata. Sest alati jääb midagi algul märkamata, pealegi on iga etendus erinev. Tihti minnakse koju, põsed naerust krampis, ise aru saamata, kas naerdakse enda või naabrimehe üle. Sõnum jäi kahe naeruhoo vahele.

Lemmikkirjanik?

Somerset Maugham. Juba aastaid. See on hell teema. Just sellepärast, et tahaksin rohkem lugeda, aga aega ei jätku.

Mis motiveerib inimest kümme aastat näitemängu harrastama?

Miks inimesed tegelevad hobidega? Kes kogub marke, kes käib laulukooris. Mõni tegeleb näitlemisega. Näitlejale lähedalseisva isikuna võin öelda, et näitlemine on hobi, kus ei teki rutiini, mis on pidevas arengus – lisaks lavastustele vahelduvad lavapartnerid, rääkimata publikust ja lavadest. See on omavaheline suhtlemine isiklikul tasandil ja sünergia, mis tekib laval. Pinge enne etenduse algust ja rõõm kordaläinud etendusest. Ja mis seal pattu salata – vahel ka rõõm, et hullemini ei läinud. Mõnikord arvatakse, et näitlejat ajab lavale edevus. Pisut ka seda, heas mõttes. Teisiti vist ei saakski. Aga tegelik liikumapanev jõud on kirm ja see õrnõhuke kardid, mis lahutab teatralset reaalsest. Sa koged korraga mõlemat. Salapärase, mis? See on ju seesama tunne, mis toob inimese teatrisse. Ainult teisel pool eesriiet.

Näitlemine annab julgust muutuda ka eraelus. Inimest, kes laval on harjunud ümber kehastuma, ei ole nii kerge endast välja viia, kui kusagil sulgub üks. See inimene teab, et kusagil avatakse ju kohe aken!

Merike Metstak

X harrastusteatreite riigifestivalil võitis parima meesnäitleja tiitli Tiit Tammesson Kaptenite osatäitmise eest lavastuses "Ohvrit mängides" Jõelähtme Lava Grupp.

Fotod: Urmas Kingsepp

Jõelähtme Lava Grupp saab 10 aastaseks.

Kai Müürsepp – kordumatu ja asendamatu

Vaatan kultuurikeskuse aknast välja. Ilm on pilves ja sombune. Nii kaugel, kui silm ulatab, näen ainult halli, pruuni ja musta värvi, kohati küll ka talvest unustatud valgeid lumelaike.

Tee peal laiutab maailmatu suur porilomp. Järsku sähvatab lombi juures ere valgus ja särama lööb päikesekiir! Tundub, nagu oleks kevad tulnud hetkega! Silm ei seleta enam masendavaid värve, isegi porilomp helgib kui helesinine ookean! Päikesekiir aga on väga tuttav ja väga oma – see on meie armas Kai!

Kai Müürsepp on Loo Kultuurikeskuses kõige suuremate kogemustega kultuurielu edendaja. Kõik, kes Lool mõnda aega elanud ja olnud, tunnevad teda. Kai on õpetanud paljusid titasid, paljusid lasteaija- ja koolilapsi, noori, natukene vanemaid ja päris eakaid. Lakkamatu sära ja innuga teeb ta seda tänuväärset tööd juba aastakümneid. Paljude jaoks on ta ikka olnud tädi Kai ja ka selleks jäänud. Kai on rõõmsameelne ja väsimatu hing, kellel on olemas kõik need omadused ja oskused, mis ühel kultuuritöötajal olema peavad. Ta laulab, mängib pilli, tantsib, näitleb – ja seda kõike suurepäraselt! Kaid võib nimetada ka üheks meie valla parimaks ehitajaks, sest uskuge – ei ole kerge ehitada meie põhjaranniku paesele pinnale kultuurikihiti!

9. märtsil tähistas Loo Kultuurikeskuse pärl – Kai Müürsepp – oma auväärset juubelisünnipäeva. Meie juubilarit kohta võib kindlalt väita, et vanasõna KES TEEB, SEE JÕUAB! peab paika.

Palun Kaitl väikest intervjuud ajalehe jaoks. Ta vastab mulle sirialt ja südamest ohates, et ta ei taha seda, et tal ei ole millestki rääkida. Proovin veel paaril lausega, aga Kai jääb endale kindlaks. Ma saan temast aru, tunnetan tema tundeid. Me oleme töökaaslased ja sõbrad. Me teeme sama tööd ja seetõttu mõistan teda teinekord lausa poolelt sõnalt. Kui inimene muudkui jagab ja annab, päevast päeva, nädalast nädalasse, aastast aastas, siis on üsna loomulik vastus intervjuu küsimisele, et tal ei ole millestki rääkida. See pärast räägingi ise, sest meil on inimene, kellest on nii palju rääkida. Vene kirjanik Lev Tolstoi

(1828–1910) on öelnud: “Me elame tõeliselt endale ainult siis, kui elame TEISTELE.” Kuldsed sõnad, kas pole?

Istun rahulikult töötoa sinisele diivanile ja me hakkame lihtsalt vestlema. Elust ja inimestest, röömudest ja muredest, sekka tööasjadest ja jälle elust enesest. Väikeste mõttepausidega kulgeb meie vestlus nii, nagu sulab kevadine lumi, voolates ojana mere suunas.

Küsin Kai käest, kuidas ta jõuab, kust ammutab tema endale energiat ja elujõudu. Sellele küsimusele vastamisel Kai ei mõtle. Teater on tema elu alustala, millest tuge leiab ja kus patareisid laeb. Tõepoolest, teatriskäib Kai väga tihti, korra kuus kindlasti kui mitte rohkem. Samuti on igal aastal märtsikuu Loo Kultuurikeskuse seniioride klubi üritusel külas tuntud näitleja või teatritrupp. Selle aasta 25. märtsil on teatrikuu peol külas armastatud näitleja Tõnu Aav.

Kõik üritused, olgu need siis tädi Kai korraldatud beebikooli peod või lihtsalt Kai korraldatud seniioride peod, on peensusteni läbi mõeldud,

väga põhjalikud ja sisutihedad. Eks pidu ole ikka korraldaja nägu!

Tavaelus tagasihoidlik ja vaoshoitud, võib Kai teinekord olla vägagi emotsionaalne ja süttiv, et mitte öelda lausa plahvatav. Nagu kalade tähtkjuu inimestele omane, nii on ka tema loomuses elada välismõjutused ja probleemid kõigepealt läbi enda sees, näides väliselt tugev ja kõigutamatu, aga seda sisemist keemisprotsessi oskavad näha vahesed. Inimesed tulevad su juurde oma muresid kurtma, sa kuulad nad ära, võttes kõik endasse. Teistel saab muidugi kergem, aga vaene kalakene sipleb veel tükk aega sogases vees. Selle jutu peale tuleb meelde vana hea eesti mõistatus “Seest siiruviruline, pealt kullakarvaline”.

Kai jaoks on elus tähtsad ausus ja avatus, kohusetunne, sisemine ilu, vaimsed väärtused. Inimesed võiksid rohkem keskenduda vaimsetele väärtustele, see aitaks neil kindlasti paremini elus toime tulla.

Sarnaseid väärtusi hindavad inimesed saavad

Ajad tulevad ja lähevad, sekundis sõlmunud saatused võivad pöörata, paisata sind silmitsi sootuks ettearvatuga. Ajad nii teevadki. Aegadel on oma asi ajada, oma lugu kududa. Las nemad olla. Inimene on iseenda aeg, iseoma lugu. Tema teeb, mis temal teha on. Mida varem ta seda taipab, seda parem. Seda rohkem jõuab. Seda rohkem on rõõmu ja jõudu. Antagu ainult olla.

/ Doris Kareva /

väikeses kohas elades ikka ükskord kokku. Mina olen küll väga õnnelik, et elu on mind Kaiga kokku juhatanud!

Ma olen aeg-ajalt endamis mõelnud, et me elame niivõrd ilusa nimega kohas, nagu seda on LOO. Ilmselt on mingi kõrgem vägi mind siiakanti paiknema juhatanud ja andnud justkui juhtnööri kätte, et kui sa siin juba elad, siis loo! Eks nõndamoodi ole kunagi ka Kaiga juhtunud. Ja me peamegi looma, sest meie elulugu on ju kõik üks LOOTUS ja LOOMINE. Kai on väga loominguline inimene, palju ideid on tal juba teostatud, aga väga palju uusi ja huvitavaid mõtteid keerleb tal alles peas.

Saksa kirjanik Georg Christoph Lichtenberg (1742–1799) on öelnud:

INIMENE OLLA
ei tähenda üksnes teada, mida eelmised põlvned meie heaks on teinud, vaid ka sedasama

JÄRELPOLVED heaks teha.

Kai teab, mis tähendab INIMENE OLLA! Ta on Inimene suure algustähedega!

Aitäh Sulle, armas Kai, selle eest, et Sa olemas oled!

Soovime Sulle ikka jõudu ja jaksu, tugevat tervist, tundeid ettevõtmisi ja rõõmsaid kordaminekuid!

Loo Kultuurikeskuse pere nimel
Vilve Klettenberg

Kostivere Päevakeskus
Aruküla tee 1
74202 Jõelähtme sjsk.
Kostivere alevik
Harjumaa
Tel. 608 1539
Juhataja Anne Kanne

Päevakeskuses töötavad ringid:

Lauluring	Kokandusring
Tantsuring	Kunstiring
Võimlemisring	

Ringi juhendavad Kai Sõitja, Taimi Možajeva, Anne Kanne
Teenusena pakutakse: pesemisvõimalus duši kasutamiseks, pesupesemine automaatpesumasinas

Rõõmsa rahva retsept

Kostivere päevakeskuse rahvas jätkab endiselt elurõõmsalt oma tegevusi-toimetamisi.

Viimase aja moesõnad ei lähe ka eakamate inimeste kõrvust mööda, nüüd ütleme koos “Ei masu-le!” (masu – lühend sõnast majandus-surutis).

Neile, kes tunnevad tusatuju ja istuvad oma toanurgas, ütleme kohe – tulge meie hulka päevakeskusesse. Laulu- ja tantsurahvas leiab alati õige viisi ja tantsusammu, mis tõstab tuju kohe mitme pügalga võrra. Alles toimus naistepäeva tähistamise uhke üritus. Seekord koos mehiste meestega Eesti Vabadusvõitluse muuseumi ansamblist “Kuldne õhtupäike”.

No oli ikka lusti ja laulu! Kes ei käinud, see ei näinud.

Kolmapäeval, 11. märtsil istusime koos kohvilauas, et tähistada emakeelepäeva. Eesti keele kaunist kõla sai kuulata nii luules kui laulus. Igäühel oli võimalik meenutada aastakümnete tagusest kooliajast meelde jäänud luuletusi, salmikeid ja rahvalikke ütlusi. Ja veel kord tõdesime vanasõna õigsust – mida õpid noores eas, seisab

eluaeg sul peas. Kaunis eesti keel kõlab imeliselt, enamik tuntud luuleklassikat on ka viisistatud eesti heliloojate poolt. Meie keelekümbul lõppes lauluga “Kodukeel”, mille esitas lauluansambel Rukkilill. Ansambli repertuaaris on täispika kontserdi jagu laule. Laulurahvas hoiab põialt meie armsatele lauluneidudele, kes maikuus esitavad eesti laulu Eurovisiooni lauluvõistlusel Moskvas. Sündantsoojendav oli kuulda Sandra Nurmsalu suust, et kavatsetakse laulda eesti laulu eesti keeles. Oleks vaid rohkem noori eestikeelseid ja -meelseid muusikuid!

Laulu abil on varemgi võideldud mure ja vaeva vastu ning ka võidetud.

Armas lugeja on ehk juba isegi retsepti kätte saanud. Lõpetuseks luuletaja E. Lättemäe värsiread:

Laul luub lõbu puhkajale,
jõudu tüüde tegijale,
ommuku äste äratab,
parembass tiib päiva meele,
õhtu tunni õndsamaks.

Tulge meie seltsi laulma, üritustest osa saama!
Jagatud rõõm on mitmekordne.

Rõõmsate kohtumisten!

Anne Kanne, Kostivere päevakeskuse juhataja
Kai Sõitja, päevakeskuse muusikaõpetaja
Maie Jakobi, lauluansambli tugisammas

Türgis toimusid esmakordselt ülemaailmsed missivõistlused puuetega inimestele

Eestit esindas Alina Poklad Jõelähtme vallast

3.–7. märtsini toimusid Türgis, Ankara linnas missivõistlused puuetega inimestele.

Organiseerijate poolt olid kutsed missivõistlustel osalemiseks saadetud üle maailma kõikide riikide puuetega inimeste katusorganisatsioonidele, kuid võistlustest osavõtjaid oli vaid kümnest riigist: Türgist, Küprosel, Bulgaariast, Aserbaidžaanist, Mägi-Karabahhiast, Süüriast, Saksamaalt, Tšehhist, Hollandist ja Eestist. Eestit esindas missivõistlustel Alina Poklad Jõelähtme vallast. Alina Poklad õpib TTÜ kolmandal kursusel informaatikat.

Julgus on pool võitu

“Jaauaris sain ootamatult oma arvuti postkastist teate, et märtsis toimuvad Türgis missivõistlused puuetega inimestele, mis oli mulle suureks üllatuseks. Pikemalt mõtlemata otsustasin üritusest osa võtta ja seda mitmel põhjusel. Tundsin suurt huvi, milline näeb välja puuetega inimeste missivõistlus. Minule tundus selline üritus vägagi ebatavalisena ja tahtsin ka ennast proovile panna, kuidas ma sellisel üritusel hakkama saan,” rääkis Alina Poklad. Ta lisas: “Kandideerimissoovist tuli teatada Eesti Puuetega Inimeste Kojale. Kuna võistlusteni oli aega väga vähe jäänud, saatsin oma soovivalduse kohe ka Türki. Paari päeva pärast tuli Türgist vastus, et kolmest Eesti kandidaadist on mind valitud missivõistlustele Eestit esindama. Lisaks teatasid organisatorid, et iga võistlusel osaleja saab kaasa võtta ühe abistaja, kaasa tuleb võtta rahvariided. Sõidukulud tuleb endal kanda, kohapealseid kulud katavad korraldajad. See kõik tegi päris murelikuks, kuid tänu TTÜ ja Jõelähtme valla toetusel sai missivõistlustel osalemine siiski võimalikuks. Tuttavate abiga leidsin ka sobivad rahvariided. Abistajana tuli ema minuga kaasa.

Muusikaõpetaja Malle Koppel õpetas meile selgeks ka eestikeelse rahvalaulu, kui peaks tekkima vajadus talendivoorus esinemiseks.”

Missivõistlustel osalemine ei ole kerge

“Finaal toimus meie hotellis. Programm koosnes ühest avatantsust ning kolmest esinemisvoorst.

Esimeses voorus tuli kanda rahvariideid ja enast publikule esitleda. Teises voorus tuli lavale minna paarikaupa, pidulikes kleitides. Kolman-

das voorus tuli uuesti ennast esitleda, riietatuna ilusasse tualetti.

Iga voo ru vahel oli aega kümme minutit. Selle ajaga pidime jõudma vahetada oma kostüümid,” rääkis Alina Poklad.

“Minule oli see päris raskeks ülesandeks,” sõnas Alina. “Kuna ma ei saa ise ennast riietada, võtsid minu riietamisest osa minu ema, kaks poissi, kes olid vabatahtlikult mind abistamas ja ühe teise võistleja ema. Samal ajal tegeles minuga veel jumestaja.

Kõigile raskustele vaatamata läksid missivõistlused siiski hästi.

Žürii hinnangul võitis missitiitli Türgi tüdruk. Esimeseks printsessiks valiti Hollandi esindaja ning teiseks printsessiks Aserbaidžaanis miss. Üllataval kombel omistati minulegi missitiitel – miss Wella (tõlgituna “miss juuksed”), kuna minul olid kõige ilusamad juuksed.

Minu jaoks erilise kingitusena kingiti mulle elektriline ratastool. Algul öeldi, et saan elektrilise ratastooli ainult esinemise ajaks. Mõni tund enne esinemise algust toodigi mulle elektriline ratastool ning öeldi, et see ratastool ei ole mitte ainult esinemise ajaks, vaid kingitakse mulle päri seks.

Ratastool oli täiesti uus ja valmistas mulle väga suurt rõõmu,” kinnitas Alina Poklad.

Ivo Vahter
Harju Ekspres

Lasteteatrite festival 2009 oli eriti edukas

Ääretult tore oli näha hakkajaid ja teotahtelisi lapsi teatrit tegemas. Eriliselt oluline paistis kogu üritus olema lasteaialastele – uhke on ju tunda end teatrikostüümis ja päris lavategelasena.

Kõik meie valla lasteaiad olid kostüümide ja dekoratsioonide meisterdamisega kõvasti vaeva näinud. Tublid! Suur tänu Sirje Põllule Kostivere lasteaiast, Velve Lepale ja Loore Tiitusele Loo lasteaiast koos muusikalise saatja Evy Anstalgiga. Aitäh Helvi Hantsomile Neeme lasteaiast. Tore-daid ning omanäolisi lugusid pajatasid Neeme koolilapsed Merike Kahu juhendamisel, Loo koolilapselased Maiu Pintmani käe all ja Leili Värte kena muusika saatel. Vilve Klettenbergi õpilased aga esitasid toreid lustimängu kitsetaltest. Jõelähtme valla lasteteatrite päeva avas ja lõpetas Kersti Laanejõe Kostivere Laste Teater. Vanem rühm näitas juba tõeliselt kõrgemat klassi, ega muidu pärvinud nad Harjumaa lasteteatrite festivali kõrgeima autasu. Sugugi ei jäänud maha Kostivere noorem rühm, kes pika ja väsitava

teatripäeva lõpus äratas publiku tähelepanu erksaks ning siird naeruturtsatusest saatsid vahvaid väikesi näitlejaid. Minu isiklik poolehoid ja sümpaatia kuulus vaieldamatult sellele rühmale. Oli südantsoojendav, et lapsevanemad lahkusid, naeratused näol ja tänusõnad huultel. Öie Alt, kes selle lastele nii vajaliku ürituse algatas, kahjuks kohale ei jõudnud, kuid Pille Raudkivi, kes samuti jõudis 4 aastat laste teatripäeva vedada, sai teenitud aplausi ja mälestusmeene kaasa. Näitemängutradiisioonile on loodud tõeliselt tugev alusmüür, see jätkub ja näitlejate järelkasvu üle saab vaid rõõmu tunda.

Maie Ramjalg
Jõelähtme Rahvamaja juhataja

Koondame mõttejõu 1. mail!

Teeme Ära Minu Eesti toob 1. mail kokku 100 000 talgulist, et üheskoos leida tänaastele põlevatavale küsimus-tele häid ja loovaid lahendusi.

Mõttetalgute eesmärk on viia iga inimeseni arusaam, et tema mõtted ja ideed saab ühisel jõul teoks teha. Ettevõtmise algatajad usuvad, et eestiimaalased suudavad taas kord näidata üles ühtsust ja jõudu ühiskonna jaoks oluliste probleemide lahendamisel. Minu Eesti mõttetalgutele registreerumine algab 1. aprillil nii www.minueesti.ee kodulehel kui ka kõigis Eesti raamatukogudes.

Aasta tagasi juba tegime üheskoos Eesti puhtamaks. Keegi ei tea, kui palju oli olnud lagastajaid. Aga meie teame, et koristajaid oli 50 000 inimest. Nad kõik tulid ja aitasid ning üle Eesti korjasime kokku 10 000 tonni prügi. Selle võrra on meie kodumaa nüüd puhtam, kuid ta saaks olla veel parem. Käes on aeg võtta kokku 100 000 pead, et mõelda Eesti

heaks näiteks miljon suurepä-rast mõtet.

Pole vaja oodata probleemide lahendust kuskilt väljastpoolt, kui saame ise palju asju koos ära lahendada. 1. mail 2009 toimuvatele mõttetalgutele on oodatud kõik eestiimaalased, olenemata vanusest, haridusest või erialasest ettevõtmisest.

Jõelähtme vallas kavandatakse kolme mõttekoda, mis toimuvad Lool, Jõelähtmes ja Neemes.

Loo (Loo kool) – Andrus Sepp, tel 51 68 787, e-post: andrus@smarters.ee
Jõelähtme (Jõelähtme rahvamaja) – Mart Johanson, tel 511 49 79, e-post: mart.johanson@gmail.com
Neeme (Neeme rahvamaja) – Sirje Põllu, tel 56 56 3333, e-post: sirje@zzz.ee
Lisainfo: www.minueesti.ee

Uusküla skandaali hingekellad

Majanduskriis on jätnud oma jälje ka Jõelähtme selle aasta eelarve numbritesse. Kokkuhoidu ja mitte väikest on igas eelarverees. Eriti teeb meele kibedaks see, et vallavalitsus peab pidevalt tegelema varem võetud ebamõistlike finantskohustustega, kust tulemust pole oodata. On see eelmise vallavalitsuse kuritegelik tahtlus või lihtsalt inimlik lollus ja laristamine – seda näitab paraku aeg.

Vallitsusvahetuse üheks põhjuseks olid ka nn Uusküla lepingud. Täna on Jõelähtme vallavalitsus olukorras, kus lepingutega on Uusküla planeeringute teostajale makstud ettemaksuna 2008. aastal 858 708 krooni ja 2009. aastal on arveid esitatud veel üle 200 000 krooni. Täielikult on välja makstud topo-geodeetilise aluse koostamine. Samas on hoopis selgunud, et planeeringute teostaja tegutses vahendajana ning on oma vastavale allhankijale siiani maksmata jätnud, mistõttu mingeid reaalseid lepingus ettenähtud töid polegi vallal suure tõenäosusega loota. Mis puudutab Uusküla lepingutega hõlmatud Uusküla aiandusühistuid, siis nendest poolte kohta esitati detailplaneeringute eksiisid, mis ei vasta aga mingitelevastava töö nõuetele.

Lisaks suutis eelmine vallavalitsus sõlmida Uusküla elanikega üle 400 000 krooni eest lepinguid, millega müüdi neile ette neidsamu planeeringuid, mida kunagi ei tule. Inimestega sõlmitud lepingutele kirjutatakse alla vallavanem Ardo Lass. Volikogu on juba vastu võtnud otsuse inimeste petmine lõpetada ja neile see raha tagasi maksta. See kõik ei ole tööpoolest peatükk tuntud lasteraamatust "Totu Kuul" vaid Jõelähtmel etendunud reaalsus. Jääb vaid loota, et kogu selles loos on ka inimesed, kes julgevad avalikult vastutada.

Järgevn sündmuste kronoloogia aitab kogu afääri sügavuti mõista.

Toomas Kümmel

Eelmisel aastal kontrollis Riigihangete Amet Jõelähtme vallas riigihangete seadusest kinipidamist. Kontrollimise tulemusena valmis kontrolliakt, kus juhitakse tähelepanu avastatud seadusrikkumistele. Muu hulgas nenditakse kontrolliaktis:

UUSKÜLA AFÄÄRI ALGUS – INFORMATSIOON VALLA AJALEHEST

Valla ajalehe 2008. aasta septembrinumbris ilmus reklaamihõnguline kirjutis Maido Pajolt – "Aiandusühistute piirkonna arendamine vajab koostööd".

Jõelähtme vallas nagu ka mujal Tallinna ümbruse valdades on nõukogude ajast säilinud palju aiandusühistuid, mida nüüd püütakse ümber ehitada eramuteks. Kuid Pajo kirjutise pealkiri on eksitav, tegelikult räägitakse kirjutises ainult Uuskülast, mitte kogu valla aiandusühistute probleemide lahendusteedest.

"Varasemad vallavalitsused Jõelähtmes ei ole tundnud huvi Uusküla piirkonna endiste aiandusühistute territooriumi elanike probleemide vastu ja on jätnud need pikka aega lahendamata," kirjutab Pajo. Jääb kõlama mõte, et püsielamiseks mõeldud piirkonnaks muutumisel on elanikel vaja teha detailplaneeringud, et saaks välja ehitada teed, rajada vee- ja kanalisatsioonitrasid, tänavavalgustuse, koostada ümberhitatavate eramute arhitektuurilised tingimused jne.

Pajo jätkab: "Kõigi nende probleemide praktilisele lahendamisele Uusküla piirkonnas ongi nüüd asunud praegune Jõelähtme vallavalitsus eesotsas vallavanem Ardo Lassi, abivallavanem Ludmilla Kaska ning volikogu arengu- ja planeerimiskomisjoni aseesimehe Jelena Lätikuga." Neid nimesid ei ole Maido Pajo esile tõstnud juhuslikult. Need inimesed on väga täpselt valitud Rahvaliidu ja Keskerakonna liikmete seast, nagu ei olekski vallas mitte kedagi teist, kes tahaks lahendada eri piirkondade inimeste probleeme. Teisalt on see hea viide inimestele, kes peavad vastutama Uusküla detailplaneeringute tegemiseks sõlmitud ebaseaduslike lepingute eest!

"Igähel tuleb arvesse võtta, et seaduse järgi ei ole vallavalitsusel õigust kavandatud detailplaneeringut täies ulatuses omal kulul läbi viia.

Eriti selles osas, mis puudutab kruntide hoonestamist ja elamuehitust ning sellega seotud trasse ja tehnovõrke, sest kasu saavad sellest eelkõige maaomanikud. Tegemist on suure territooriumiga, mis vajab ühtset lahendust ja seetõttu on vallavalitsus võtnud enda peale asja korraldamise ning ka kulude osalise katmise. Selleks on tehtud vajalikud arvutused ning vald on valmis sõlmima krundiomanikega lepingud ühise detailplaneeringu koostamise ning igäiue osalustasu kohta. Seega võtab vald endale kohustuse detailplaneeringu koostamiseks ning kõik krundiomanikud tasuvad oma osa kuludest, mis jääb ühe krundi kohta ca 3000–4000 krooni piirsesse (sõltuvalt detailplaneeringu koostamise vähempakkumise tulemustest). Elanikud ei pea kellelegi teisele peale valla mingeid täiendavaid rahasisid selle detailplaneeringu koostamise eest maksma ja ei tohigi maksta. On ilmne, et igähel eraldi läheks oma krundi detailplaneeringu koostamine mitu korda kallimaks," kirjutab Pajo.

Ka ei unusta Pajo poliitikuna enesereklaami: "Kui tekib küsimusi, mis vajavad täiendavat juriidilist selgitamist, võib alati allakirjutatuna poole pöörduda." Järgneb telefoninumber ja meiliaadress. Ei ole saladus, et valla volikogu töö ja Riigikogu Rahvaliidu fraktsiooni nõuniku töö kõrvalt jõuab Pajo ajada edukat äri oma juriidilise nõustamise firmas OÜ Pajo Õigusnõu omanikuna...

Väga oluline sõnum Pajolt Uusküla elanikele seisneb aga selle nn koostöö reaalses realiseerimises: "Ettevalmistamisel on valla ja elanike vahelised lepingud, mille tingimusi lähiajal kõigile tutvustatakse."

Nende tingimuste kohta saame teada valla ajalehe 2008. aasta oktoobrinumbris ilmunud reklaamist, mis ilmus küll ainult ajalehe venekeelses variandis (lk 12):

"Уважаемые жители Уускюла! Для заключения договора на детальную планировку можно получить информацию по адресу Ahtri 10a, предварительно договорившись по тел. 56662262 Зина Батурина или по тел. 53495664 Елена Ляттик.

Eestikeelses tõlkes kõlaks siis reklaam: "Lugupeetud Uusküla elanikud! Detailplaneeringu lepingu sõlmimiseks saab informatsiooni

aadressil Ahtri 10a, eelnevalt kokku leppides telefonil 56662262 Zina Baturina või telefonil 53495664 Jelena Lätik."

MAAD JA MAJAD

Kinnisvarafirma "Maad ja majad" on tegutsenud eri omanike juhtimisel, kuni 2006. aastal said juhatusse kaks liiget – Zinaida Baturina ja Jõelähtme volikogu liige Jelena Lätik. Ei ole selge, kas Lätik kuulub ka omanike ringi. Igal juhul toob ta oma 2007. aasta majanduslike huvide deklaratsioonis välja, et ei oma osakuid ega aktsiaid.

Novembri alguses sattus "Maad ja majad" pettuse afääri. 1. novembri Eesti Päevaleht kirjutab: "Jõelähtme volikogu liikme Jelena Lätiku osalusega OÜ Maad ja Majad Kinnisvara müüb keset roheala asuval kümnehektarisel maatulundusmaal elumaja krunte, kuigi tegelikult on reklaamis toodud detailplaneeringu vastuvõtmise ülikahtlane."

Kirjutisest selgub, et kinnistusregistri järgi kuulub krunt kaheksa inimese kaasomandisse! Samas teatab aga firma reklaam kodulehel: "MÜÜA VEEL 6 KRUNTI JÕELÄHTME VALLAS KANGRU III !!!! SOODNE PAKKUMINE!!!!"

Samal ajal oli Kangru III detailplaneeringu lähteülesanne arutlusel arengu- ja planeerimise komisjonis oktoobris. See ei leidnud heakskiitu ja lükati tagasi. Kangru III asub rohevõrgustiku tuumalas, turbamaardlal, väärtuslikel niitudel. Lisaks on probleeme ühendusteedega. Maksimaalselt saab sinna ehitada 5–6 elamut ühealadega.

Seega on tegu kõige tavalisema pettusega, millega "Maad ja majad" tegelevad. Eesti Päevalehele antud kommentaarid Lätik lihtsalt valetas.

Tandem Baturina–Lätik on algusest peale aktiivselt tegutsenud Uusküla lepingute varjus. Valla kodulehelt võib leida, et juba 25. juunil 2008 on Jõelähtme vallavalitsus sõlminud töövõ-tulepingu (leping nr 20086–20/22) Jelena Lätiku äripartneri Zinaida Baturinaga, töö sisuks on lepingus märgitud "Uusküla detailplaneeringute projektijuht."

UUSKÜLA LEPINGUD

Maido Pajo kirjutas valla ajalehe septembrinumbri: "Ettevalmistamisel on valla ja elanike vahelised lepingud, mille tingimusi lähiajal kõigile tutvustatakse." Selleks ajaks kui ajaleht ilmub, olid lepingud tegelikult juba sõlmitud ja järelikult pidi Pajo seda hästi teadma.

Nende lepingute olemasolu selgus paraku paljudele teistele volikogu ja koguni valitsuse liikmetele alles enne 2008. aasta oktoobri volikogu istungit kahest allikast korraga – volikogu revisjonikomisjoni töö tulemusena ja volikogule esitatud lisaeeelarve materjalidest.

Lepingute sõlmimiseks ei ole vallavalitsuse korraldust ega määrust, seda ei ole arutatud volikogu komisjonides, rääkimata juba volikogust! Revisjonikomisjon selgitas, et 10. septembril 2008 on sõlminud Jõelähtme vallavalitsus abivallavanema vallavanema kohustusel Ljudmilla Kaska ja Marina Invest AS kolm lepingut:

1. Uusküla külas asuvate aiandusühistute Paala, Veteran, Haava, Atlantika, Meedik, Tammiku, Lepalind, Rukkilill, Pääsüsil, Tungal, Tramm ja ABC maaüksuste ja juurdepääsuteede topo-geodeetilise alusplaaniga koostamiseks. Planeeritava ala suurus on ca 50 ha, kokku 12 aiandusühistut, milles on 368 kinnistut. Töö hinnaks on 460 200 krooni. Tööde eest tasub Jõelähtme vald kahe maksena septembris 2008 ja detsembris 2008.

2. Uusküla külas asuvate aiandusühistute Paala, Veteran, Haava, Atlantika, Meedik ja Tammiku maaüksuste ning neile juurdepääsuteede detailplaneeringute koostamiseks. Planeeritava ala suurus on ca 27,35 ha, kokku 6 aiandusühistut, milles on 197 kinnistut. Töö hinnaks 697 380 krooni. Tööde eest tasub Jõelähtme vald nelja maksena alates september 2008 kuni oktoober 2009.

3. Uusküla külas asuvate aiandusühistute Paala, Veteran, Haava, Atlantika, Meedik ja Tammiku maaüksuste ning neile juurdepääsuteede detailplaneeringute koostamise projekti juhtimiseks ja järelevalvaks. Planeeritava ala suurus on ca 27,35 ha, kokku 6 aiandusühistut, milles on 197 kinnistut. Töö hinnaks on 88 500 krooni. Tööde eest tasub Jõelähtme vald kolme maksena septembris 2008, märtsis ja oktoobris 2009.

Lepingud tekitavad rea väga tõsiseid küsimusi:

1. Miks sõlmiti ühe tervikprobleemi lahendamiseks kolm erinevat lepingut? On tõsine kahtlus, et sel moel püüti mööda hiilida riigihanke väljakuulutamise. Abivallavanem Ljudmilla Kaska seletusel olevat olnud oktoobris toimunud volikogu revisjoni ja rahandus-majanduskomisjoni koosolekutel tegemist vähemuspakkumise-ga, kuid mitte ühtegi fakti või dokumenti selle kohta esitatud ei ole ja neid ei ole teadaolevalt ka olemas.

2. On kummaline, et lisaks maaüksuste ja juurdepääsuteede topo-geodeetilise alusplaaniga koostamisele ning neile detailplaneeringute koostamisele tellitakse ja makstakse veel eraldi selle koostamise projekti juhtimise eest! Ning täiesti absurdseks muudab asja lõpuks see, et ise teostatakse selle kõige üle veel ka järelevalvet!

3. Sisuliselt oli kõigi kolme lepingu puhul kokku lepitud ettemakse tellijale. Miks?

4. Marina Invest AS planeeringu koostajana oli Uusküla elanikele väga hästi teada juba 2008. aasta juunis, kui väidetavast vähempakkumisest polnud veel midagi kuulda ehk lisaks muudele seaduserikkumistele mängiti need tööd labaselt oma sõpradele äripartneritele.

5. Nagu selgub valla ajalehe oktoobrinumbri venekeelses osas ilmunud reklaamist, tuli Uusküla aianduskoperatiivide liikmetel pöörduda neis küsimustes kinnisvarafirma "Maad ja majad" juhatuse liikmete Zinaida Baturina ja Jelena Lätiku poole! Tekib tõsine kahtlus korruptsioonis.

6. Miks eelistati Jõelähtme vallas ainult Uusküla elanikke, kellele vald oli nõus osaliselt kinni maksma nende detailplaneeringut? Miks kõigi teiste valla piirkondade inimesed pidid ja peavad oma detailplaneeringud ikka ise kinni maksma? Seletus võib peituda selles, et need Uusküla elanikud, kes olid või registreerisid

ennast valla elanikeks, pidid planeeringu eest maksma poole vähem kui teised. Arvestades seda, et Maido Pajo eelmisel Riigikogu valimistel üritas just Uusküla elanikele antud lubadustega sealt hääli koguda ning Keskerakond on traditsiooniliselt toetunud venekeelsele valijaskonnale, võib kogu loos eeldada Rahvaliidu ja Keskerakonna plaani omale valla rahakoti toel uusi valijaid tekitada.

Need küsimused on kuni kõige viimase ajani olnud päevakorral revisjoni-, majandus- ja rahanduskomisjoni koosolekul, volikogu istungitel. Mitmed küsimused on tänaseks saanud ka vastuse.

UUSKÜLA LEPINGUD LISAEELARVES

Eelmine vallavalitsus esitas eelmise aasta volikogu oktoobri istungile lisaeeelarve eelnõu. Selles eelnõus oli tegevusala nimetusega arendusprojektid majandamiskuludeks ette nähtud kulutada 708 000 krooni.

Eelnõu seletuskirjast selgus, et tegevusala 04740 arendusprojektides oli arvestatud kokku 708 000 krooni Marina Invest AS-i poolt, millest Uusküla külas asuvate aiandusühistute maaüksuste ja juurdepääsuteede topo-geodeetilise alusplaaniga koostamiseks oli lepingu alusel 460 200 krooni, juurdepääsuteede detailplaneeringute koostamiseks projekti juhtimise ja järelevalve kuludeks 2008. aastal lepingu alusel 57 820 krooni ja juurdepääsuteede detailplaneeringute koostamiseks 2008. aastal 189 980 krooni.

Niisiis püüdis Ljudmilla Kaska ilma vallavalitsuse otsuseta ja volikogust mööda minnes e sisuliselt ainuisikuliselt võtta vallale ebaseaduslikult kohustusi 2008. aastaks ca 700 000 ja 2009. aastaks ca 500 000 krooni ulatuses! Tegelikult üritati tagantjärele seadustada lisaeeelarve kaudu Uusküla lepingute sõlmimine ja juba selleks ajaks toimunud väljamakset firmale Marina Invest AS! Juba välja makstud summa oli 483 000 krooni ehk mitte mingil juhul pisiasi.

Valla finantsjuht tunnistas jämedat finantsdistipliini rikkumist nii revisjonikomisjoni kui ka rahandus- ja majanduskomisjoni koosolekul ning esitas seoses finantsdistipliini rikkumistega lahkumispalve.

Kui saadi aru, et nii räägelt siiski seadusrikkumist kinni määtsida ei ole võimalik, tehti uus lisaeeelarve variant kus see summa oli tõstetud reservfondi ("Tegevusala 01112 reservfondi on suunatud 708 000 krooni lisaeeelarve vahendeid"), mis oli muidugi samuti ebaseaduslik, sest reservfondist saab seaduse kohaselt teha vaid ettenägematuid kulutusi.

Eesmärk on selge. Raha pandi valla reservfondi ja selle kasutamise üle otsustas juba eelmine vallavalitsus!

RAHA LÄINUD, TULEMUST EI PAISTA KUSAGILT

Eelmisel aastal kontrollis Riigihangete Amet Jõelähtme vallas riigihangete seadusest kinnipidamist. Kontrollimise tulemusena valmis kontrolliakt, kus juhitakse tähelepanu avastatud seadusrikkumistele. Muu hulgas nenditakse kontrolliaktis kolme Uusküla lepingu sõlmimise kohta: "RHS (riigihangete seadus) § 23 lg 1 kohaselt ei või hankija jaotada riigihangete osadeks RHS-s riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks, eriti kui hankelingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd."

Seega leiab kinnitust, et Uusküla lepingute sõlmimisel püüti mööda hiilida riigihanke korraldamisest parima töö teostaja leidmiseks.

Loomulikult ei saa Uusküla lepingutest üle ega ümber ka Jõelähtme valla 2008. aasta eelarve ametlik audit, millest valmis eelaruanne. Selles tõdetakse, et Jõelähtme valla 2008. aasta eelarves nende tööd tellimiseks rahalisi vahendeid ette nähtud ei olnud ja seega ei olnud volikogu andnud ka oma luba taolisi töid tellida. Siia võib lisada, et isegi vallavalitsus ei olnud mitte kunagi mitte üheski päevakorra punktis Uusküla lepinguid isegi mitte arutanud!

Samuti viitab auditi eelaruanne ka sellele, et lisaks finantsdistipliini rikkumisele rikuti ka riigihangete seadust.

Koduelektroonika ja vanarehvide kogumisring

Kevad on märkamatu kätte jõudnud. Ka sel aastal toimub koduelektroonika ja vanarehvide kevadine kogumisring (eeldatavasti mai teisel poolel).

Kellel on ära anda vana koduelektroonikat ja vanarehve, palun andke sellest Jõelähtme Vallavalitsusele teada hiljemalt 27. april-

liks. Laekunud info põhjal koostame täpse kogumisgraafiku.

Info selle kohta, millised kogumisringid ja kuidas sel aastal toimuvad, avaldame peatselt valla kodulehel.

Lisainfo: Liis Truubon; tel 60 54 861; liis@joelahtme.ee

Piltmõistatus

Nimetag 1939. a Jõelähtme vallavolikogu liikmete nimesid.

Õiged vastused saata Jõelähtme vallavalitsusse posti või e-posti teel ajaleht@joelahtme.ee

Müüa tiibeti mastifi isane kutsikas 5129380

Jõelähtme tanklas asuv baar SEVAN teatab: Meie lahtiolekuajad on muutunud. Nüüd töötame iga päev 10:00–21:00. Kohtumiseni!

Olge valvsad, ilvesed on liikumas

Mõni nädal tagasi nähti Manniva külas ringi jalutamas täies elusuures ilvest. Kuuldavasti kõndinud ilves ka vallamaja ja Tallinna-Narva maantee vahelisel maa-alal.

Valla lehe toimetuse pöördus Kostivere Jahiseltsi juhataja Marko Olopi poole, kes vastas lahkesti järgmistele küsimustele.

Kas ilveseid kütitakse ja miks? Kas ilves on inimesele ohtlik?

Kumb on tigemad, kas ema- või isailves?

Mida ilves sööb ja keda murrab?

Mitu poega ilvesel sünnib?

Kui vanaks ilves elab?

Mitut ilvest olete Teie näinud ja mitu maha lasknud?

Ilves on meie metsade ainuke kaslane. Kodukassiga on tal siiski vähe ühist. Ilves on kõrgete jalgadega ja ümara peaga. Kõrvade otsas on tal musta tipuga karvatutid. Käppadel on tal nagu kassidel ikka sissetõmmatavad küünised. Talvel on käpad täiesti karvadega kaetud, muutes niimoodi kergemaks lumes liikumise. Ilves on suur loom, kes kaalub kuni 25 kilo. Karvastik on tal tihed ja moodustab näol omapärase helehalli põskhabeme. Värvus võib ilvestel varieeruda punakaspruunist helehallini. Karvastik on kaetud tumedate tähnidega. Kõhualune on ilvestel tavaliselt valge.

Ilvesed eelistavad elada tihedates okasmetsapadrirkutes, aga ka tiheda risuga segametsades. Ilvesed elavad enamasti üksikult ja ainult sigimise ning poegade kasvatamise ajal on emas- ja isasloomad koos.

Näha ei ole ilvest kuigi sageli, sest ta on väga varjatud eluviisiga ja liigub peamiselt videvikus ja öösel. Talvel on aga lihtne tema tegevust uurida jälgede järgi. Need on tal ümarad ja neil ei ole tavaliselt näha küünte poolt tekitatud auke.

Jooksuaeg on ilvestel veebruaris-märtsis. Pojad sünnivad aprillis või mais. Ilvesed poegivad varjatud kohas puujuurte all või mõnes urus. Sageli kujutab pesa endast vooderdamata lohku. Pojad on sündides pimedad. Silmad tulevad ilvestele pähe kahe nädala vanuselt. Piima imevad pojad kahe-kolme kuu vanuseni. Pesa jäetakse maha pärast seda, kui noored hakkavad koos emaga jahil käima. Emasloomad viibivad poegadega koos esimese eluaasta lõpuni.

Ilvesed söövad kõike, mis liigub ja millest

Ilves

Lynx lynx lynx (ld. k)

Ilvestele meeldivad tihedad kuusikud: kevaditi aitavad kuuseokkad vabaneda talvekarvadest. Pesa teeb ta maha tihnikusse. Talvel meeldivad ilvestele männikud, sest sinna kogunevad metskitsekarjad. Ilvestele sobivad veel haavikud-kaasikud ja kaljumaastikud. Ilvesed vallutavad 2000-meetriseid mägesid, kuid kivised mägismaad neile siiski elamiseks ei sobi.

Igal isailvesel on sõltuvalt vanusest ja saakloomade arvukusest keskmiselt 100–200, harvem 300 ruutkilomeetri suurune või veelgi suurem eluala, Eestis kuni 100 km². Iga isase territooriumil elab mitu emast. Kuigi ühel isasel on mitu "naist", võtab isailves poegade kasvatamisest osa, õpetab, hooldab ja toidab neid vahel. Ilvesepojad jäävad ema juurde mitmeks aastaks, lahku minnakse vaid toidunappuse pärast. Alguses noorilveste ja vanemate jahialad kattuvad.

Allikas: Wikipedia

jõud üle käib. Ilvesed elavad paarikümne aasta vanuseks.

Kunagi olid ilvesed levinud kõikjal üle põhjapoolkera, kuid nüüdseks on nad paljudes Euroopa riikides inimese poolt hävitatud. Eestis on neid aga veel küllaltki palju (peaaegu tuhat) ja seetõttu on meil lubatud neid kütida.

Eespool toodud informatsioon on pärit Eesti Looduse lehelt. Meie kodulehel www.harjuselts.ee on ka link "Huvitavad faktid", sealt saab teavet kõikide Eestis elavate loomade kohta.

Ilveseid kütitakse sellepärast, et nende populatsiooni piirata.

Inimesele ilves ohtlik ei ole. Ilveste eluviis on suuremalt osalt öine ja inimese teed ristuvad temaga väga harva. Tigeduse poolest minu teada ei ole vahet, nii emas- kui isasloom on võrdsed. Eestis elavate ilveste toidulaual on esikohal metskits, aga üldiselt sööb ta kõiki väiksemaid loomi, kellest jõud üle käib. Poegi sünnib ilvesel üks või kaks. Ilvesed elavad paarikümne aasta vanuseks.

Oma jahimeheks olemise ajal olen näinud vast umbes viit looma ja kütida on olnud võimalik üks ilves. Minu andmetel on meie jahiseltsis viimasel paarikümnel aastal kütitud kolm ilvest.

Jägala jõe sillaalune kallasrada – metsloomade läbipääs.

Metsloomad maanteel

Tallinna-Narva maantee tasub metsloomade suhtes tähelepanelik olla Maardu ja Loobu vahelisel lõigul, aga ka peale Jõhvit.

Jägala jõe ümbruses ning Valgejõe ja Loobu piirkonnas Lahemaa rahvusparkis on sõraliste elupaigad. Põhiliselt on õnnetused juhtunud põtrade ja metskitsedega ning kõige ohtlikum periood on juunis-juulis ning septembris. Kellaajaliselt tuleks valvas olla õhtusel ajal.

Ebameeldivaid kokkusaamisi metsaelanikega aitab vältida eelkõige sõidukijuhi tähelepanelikkus ning teadlikkus nende teeäärsete kohtade suhtes, kus metsloomad või-

vad oma toiduotsingutel ja rännakutel maantee peale sattuda. Maantee võib lõigata ulukite toitumisalasid, eraldada suviseid toitumispaiku talvistest ning ka poegimiskohti ja mänguplatse. Tähelepanu peaks koondama metsaservade läheduses ning metsa vahel sõites, aga ka voolveekogude ristumisel teega. Metskitsi võib teed ületama meelitada talviljaoras teelähedasel põllul, põtru teeäärsed pajustikud, männinoo-rendikud ja raiejäätmed teelähedasel langil. Ligitõmbavad on lombid, kuhu sulamis- ja vihmavetega valguvad soolad talvel teele puistatud segudest.

16. mai 2009 Muinsuskaitse Talgupäev

Muinsuskaitse talgupäev korraldatakse üleriigilise sündmusena. Ürituse eesmärgiks on ca 10 000 vabatahtliku osalemine kokku 300 mälestisel.

Talgupäeva korraldamise eesmärk on ulatada abikäsi mälestiste omanikele korraldamaks elementaarset, lihtsalt teostatavaid ning rohkete tööjõudu eeldavaid töid mälestiste korraldamisel.

Jõelähtme valla territooriumist moodustab ühe kolmandiku Rebala muinsuskaitseala, mis tervikuna ongi üks suur mälestis ja kevadisi talgutöid peaks jätkuma.

Milliseid töid saab talgu korras ära teha:

- mälestise ja selle ümbruse puhastamine prahist ja prügist;
- võsa lõikamine mälestise territooriumil;

- mahalangenud puude tükeldamine ja lõkkeplatsile kandmine;
- kiviaedade ladumine;
- muinsuskaitsealuste kalmistute heakoristustööd;
- võsa põletamine;
- hoone akna-, uste ja muude avade sulgemine.

Aega on, et mõelda ja välja pakkuda mõni paik või mälestis, mille korraldamine vajaks abikäsi, sest objektide registreerimine kestab 16. aprillini. Siis saab selgeks, milliseid töid teha kavatakse ja algab vabatahtlike kirjapanek 16. mail toimuvale muinsuskaitse talgupäevale.

Info ja registreerimislehed saadaval
www.rebala.ee

Lisainfo Margit Pärtel
Margit.Partel@mail.ee

Loo laat 2009

Eelmisel aastal tegime algust Loo laadaga. Püüame luua traditsiooni, et Loo laat toimuks igal aastal maikuuks. Sel aastal on laat 3. mail Loo aleviku keskus.

Kauplemise oodatud eelkõige kõik aianduse ja käsitööga seotud inimesed, aga ka kõik teised asjast huvitatud võivad ühendust võtta. Kogu info laadal kauplemise kohta on üleval Loo Kultuurikeskuse kodulehel www.lookultuurikeskus.ee.

Kaubelda soovijate täidetud ankeete ootame tagasi hiljemalt 27. aprilliks.

Laadamelust saab osa võtta pühapäeval, 3. mail kella 10.00–20.00.

Nagu ikka, on plaanis ka meelelahutusprogramm. Üles astuvad nii kohalikud kollektiivid kui ka kaugemalt tulijad. Samuti on kavas lõbustused lastele.

Täpsemat infot laadal toimuva kohta anname järgmises vallalehes, Loo Kultuurikeskuse ja Jõelähtme valla kodulehel. Jälgige reklaami!

Praegu aga ootame tagasisidet kõikidelt, kes soovivad laadal kaubelda.

Vilve Klettenberg
Loo Kultuurikeskuse juhataja
60 80 573
5 15 22 15

Tulemas on Jõelähtme III rattamaraton!

Meie vallas on tekkinud sportlik traditsioon – aprillikuu kolmandal pühapäeval toimub Jõelähtme rattamaraton.

19. aprillil 2009 antakse Jõelähtme rahvamaja juures lähe juba kolmandale võistlusele ja usinamad ratturid on end juba internetilehel www.sportinfo.ee võistlusele registreerinud. Jõelähtme rattamaraton on sel aastal pilootprojektina toimuva Eesti maratonide (EMS) sarja aväritus. Sellesse sarja kuulub Eesti kuus pikemat ja raskemat rattasõitu – Jõelähtme maraton, Saku 100, Paluküla 101, Rõuge tuur, Rakvere maraton, Haanja 100. Võistlussarja kriteeriume on kaks – distantsi pikkus vähemalt 70 km ja võitja aeg mitte alla 3 tundi.

Jõelähtme maratonil on ka sel korral kavas neli erinevat võistlussõitu, mille hulgast peaks igas vanuses rattasõber endale sobiva leidma. Tiliisõit (sõidu pikkus 1 km) kõige pisematele rattasõpradele toimub Vana-Narva maanteel Jõelähtme rahvamaja ja kiriku vahelisel lõigul, mis selleks ajaks on autoliiklusele suletud.

Noortesõit (pikkusega 10 km) on mõeldud noortele vanuses 8–14 eluaastat ja toimub Jõelähtme-Manniva-Ellandvahe-Jõelähtme ringil. Seekord läbib rada ka Jõelähtme golfikeskuse territooriumi.

Matkasõit (30–35 km) kattub sel aastal enamjaolt maratonisõidu idapoolse osaga. Trass kulgeb kiriku juures Ellandvahe mäele, sealt läbi Koila metsa Linnamäe HEJ tammile. Linnamäelt edasi üle endise lasketiiru Kalevi-Liivale. Ületades Kaberneeme tee, jätkub matkarada mööda Riimäe oosi ja tõuseb Ubari pangale. Kuusalu valda jäävaid põllu- ja kruusateid mööda jõutakse Haavakannu kaudu Kodasoo-Ruu männimetsa ning sealt juba läbi Ruu küla Jägala-Joa parki. Koogi küla kaudu jõuab rada tagasi Jõelähtmesse.

Maratonisõit, millel on pikkust enam kui 70 km, suundub sel aastal uuendusena Hõbemäe kaudu Tallinna prügilaga tagusele karjäärilale. Seal tehakse raske ja tehniline ring prügilal ning ülgase vahel olevatel metsa- ja kallasradadel. Seejärel läbitakse Tallinna prügilat ja kiired "sing-

lid" Kroodi parkmetsas kuni Lastekangruti. Sarnaselt eelmise aasta rajaga kulgeb teekond kuni Kalevi-Liivani, kus tulevad paar vahvat uuendatud lõiku. Seejärel pöörab maratonisõit Kaberneeme ja Haapse vahelisse metsa, kust edasi kimatakse Kodasoo-Ruu metsaradadele. Sealt juba tuttavat trassi mööda Jägala-Joale ja Koogi kaudu rahvamaja juurde – ikka jõe äärt mööda nikerdades.

2008. aastal osales Jõelähtme valla suurimal rattauritusel kokku üle kolme- ja poolesaja rattasõbra. Käesoleval aastal loodavad korraldajad, et osalejate arv ületab neljasaja ratturi piiri.

Ajakava:

- 11:15 tiliisõidu start-finiš ja autasustamine
- 12:00 maratonisõidu start
- 12:10 matkasõidu start
- 12:15 noortesõidu start
- 12:40 noortesõidu esimese sõitja saabumine finišisse
- 13:45 esimese matkasõitja planeeritav saabumine finišisse
- 15:10 maratoni võitja planeeritav saabumine
- 16:00 maratoni esikuuiku autasustamine
- 17:00 maratoni naiste esikolmiku autasustamine

Jõelähtme rattamaraton on kahel eelneval aastal teoks saanud Jõelähtme Vallavalitsuse, heade sponsorige, RMK, suure hulga sõprade, nende perede ja vabatahtlike kaasaitajate toel. Suured tänud kõigile ja ootame teid ka sel aastal! Juba on oma toetusest teatanud Olerex, LU Barni, Thule, CloettaFazer, Loo Ilu, Kostivere 4x4 Garage, Aiaaok, RK Singel. Kui kellelgi tekis huvi ja tahtmist maratoni korraldamises kaasa lüüa – abikätana, sponsoreerides, teenuseid pakudes – andke endast märku allkirjutajale. Samuti loodame nende maaomanike, kelle omandid maratonitrass läbib, toetusele ja mõistvale suhtumisele.

Õlitage ketid, pange kiivrid pähe ja 19. aprillil Jõelähtmesse!

Meelis Väik
MTÜ Jõelähtme matka- ja rattaklubi
meelis.vaik@mail.ee

Kristlaste tähtsaimad pühad

Eesti keeles märgistab sõna "pühad" nii pühasid päevi kui ka pühasid inimesi. Lihtne, aga kindlasti ebaõige oleks siit otseselt järeldada, et pühad on kõik need inimesed, kes peavad pühasid päevi.

Pühaduses peitub siiski midagi oluliselt sügavamalt, nagu ka pühades, mis on alati midagi enam kui lihtsalt vabad päevad. Mitte ilmaasjata ei kutsuta kümnes käsus inimest hingamis-päeva pühitsemist õppima. Ju on püha pühitsetes võimalik jälle jõuda millelegi iseeneses ja meid ümbritsevas, hoomata inimelu saladust.

Esimestel sajanditel ei olnud kirikuuaastat, ei olnud pühaderingi, st Kristuse elu puudutavaid sündmusi ei meenutatud kord aastas, vaid seda tehti iga nädal – oli pühadenädal. Iga reede oli Kristuse ristilõomise päevana paastupäev ning iga pühapäev taas ülestõusmispüha. Siit siis ka venekeelne *voskressenje*.

Kaasajal on Kristuse elu sündmused jagatud kirikuuaasta peale – Jeesuse sünd, ristisurm ja ülestõusmine moodustavad ühe terviku. Ülestõusmiseta oleks Jeesus sarnanenud paljudele teistele märtritele, kes surid oma ideede eest, kuid surmasti üles tõusmine tähendab midagi enam kui – uue algust, kaduva muutumist kadumatuks.

Eks see ole ju läbinisti juba usuküsimus ning pühadeaeg ongi sellele keskendumiseks.

Ülestõusmispühadele eelneb pikk ettevalmistusaeg – paastuaeg. See aeg kutsub loobumise ja enesepiirangu abil keskendumata tühiselt olulisele – söömingute, seebiooperite ja sajatuste juurest meeleparanduse, Jeesuse ristitee ja ligimese juurde. Neljakümnepäevane paastuaeg lõpeb suure ehk vaikse nädalaga. Suur nädal algab palmipuudepühaga ning viimaseks päevaks on vaikne laupäev. Lõuna-Eesti rahvapärilise järgi kehtis vaikselt nädalal mürarikaste töde ja kolistamise range keeld.

Palmipuudepüha on pühapäev enne ülestõusmispüha. Palmipuudepühalt tuli

Jeesus eesli seljas Jeruusalemma. Inimesed tervitasid Jeesust nagu kuningat ning asetasid ta teele riideid ja palmilehti, nagu tänapäeval pannakse presidendi saabumisel maha punane vaip. Palmiokste asemel tarvitatakse meil aga ohrtralt pajuurbi. Urbadega oksad sümboliseerivad uut elu.

Rahvakalendris nimetatakse seda ka urbe- ehk urvapäevaks, sest sel päeval toodi urbadega pajuoksi tuppa. Lõuna-Eestis oli urbepäeva toit jämedatest kruupidest nn urvapuder, selle päeva kohta öeldi, et on paksupudrupäev.

Suur neljapäev

Sellel päeval meenutatakse, kuidas Jeesus sõi koos oma jüngritega viimast korda ning andis neile uue käsu – armastada üksteist, nagu tema oli neid armastanud. Sel päeval meenutatakse sündmust, mida tuntakse püha õhtusöömaaaja nime all. Enne söömist pesi Jeesus oma jüngritel jalgu. Jalgu pesid tavaliselt kõige madalamad teenijad. Jeesus näitas sellega, et ta on tulnud inimesi teenima ning soovis, et ka tema järgijad teeksid nõnda. Püha õhtusöömaaeg on sööming, mida pidas Jeesus oma jüngritega päev enne tema ristilõomist. Jeesus ja ta jüngrid olid Jeruusalemmas, et tähistada juutide paasapüha ning nad sõid üheskoos. Söömaaajal murdis Jeesus leiba ja valas veini ning andis seda oma jüngritele, käskides neil seda teha tema mälestuseks. Nii seadis Kristus püha armulaua sakramendi, mis on tänapäeval jumalateenistuse liturgilise osa kõrghetkeks. Neljapäeva õhtul läks Jeesus oma jüngritega Ketsemani aeda, kus ta palvetas. Seal võtsid sõdurid Jeesuse kinni. Kinnivõtjatele näitaski teed üks Jeesuse jüngrist, nimega Juudas Iskariot.

Suur neljapäev on eesti rahvakalendris kõige rikkama kombestikuga. Loodeti, et suure neljapäeva toimingutel on eriline mõju. Näiteks kaa-

pisid aednikud õunapuid, sest siis pidi saama õunaaed puhtaks kõigist kahjulikest putukatest, kes öied muidu ära rikuvad.

Suur reede

Sel päeval oli Jeesus juudi preestrite ning hiljem ka Rooma maavalitseja Pilatuse kohtu ees. Kuigi Pilatus ei leidnud tal süüid, mõisteti ta siiski surma ristilõomise läbi. Jeesust pilgati ja peksti ning ta naelutati ristile, kus ta suri pärastlõunal. Jeesuse ihu võeti ristilt ning asetati hauda, mida valvasid sõdurid. Tänapäeval on suur reede kurbuse ja tänuikkuse püha, see on range paastupäev. Suur reede aitab mees pidada, et Jeesus loobus meie pärast paljust, ristilõomise päeval isegi oma elust. See on eriline aeg andestusele mõtlemiseks. Päeva tähistatakse suure leinapäevana. Kirikust eemaldatakse kaunistused ning mõnel pool kaetakse kinni isegi altarisinad ja vitraazaknad. Kirikukellad ei helise, tööd sel päeval ei tehta, kirik ei toimu laulutasi ega muud pidulikku.

Vaikne laupäev

Laupäeval ei läinud keegi Jeesuse haua juurde, sest oli juutide hingamispäev ning liikuda sai vaid väga väikest maad. Vanad eestlasedki ei ohtinud sel päeval tööd teha ega ka reisida, sest see oli hingamispäev. Öeldakse, et vaikselt laupäeval ei kasva isegi rohi. Rahvakalendri järgi tehti sel päeval suurem osa pühade ettevalmistustest.

Ülestõusmispüha

See on püha, mis jääb iga aastal ühele märtsi või aprilli pühapäevale. Kristlikest pühadest on see tähtsaim, sest ülestõusmise sündmusest rajaneb kogu ristiusk. Püha Paulus ütles: "Aga kui surnute ülestõusmist ei

ole, siis ei ole ka Kristus üles äratatud. Aga kui Kristus ei ole üles äratatud, siis tähendab see, et ka meie jutlus on tühine ja tühine on ka teie usk" (1Kr 15:13–14).

Pühakirja kohaselt ei ärganud Kristus pärast ülestõusmist tagasi maisesse ellu nagu näiteks Laatsarus või Jairuse tütar, vaid siirdus jäädavas- se ellu ning seega väljapoole surma meelevald. Tema ülestõusmine on, apostel Pauluse pilti kasutades, surma oda katki murdnud. Seepärast ei tunne teda ära lähimadki kaaslased, kellega ta vaid paari päeva eest koos lauas istus. Ainult siis, kui Kristus avab nende silmad ning jüngrite süda laseb end avada, saab nähtavaks surma võitnud igavese armastuse pale. Evangeeliumidel on raske, peaaegu ei võimatu kirjeldada kohtumisi Ülestõusnuga. Neis lugudes on arusaamatust ja segadust ja samas on need jutustused üllatavalt ühtsed oma ütluste paradoksaalsuses: Issand on ühtaegu äratuntav kui ka äratundmatu, Ristilõõdu ja Ülestõusnu on samaaegselt sarnased kui ka täiesti erinevad. Issandat puudutatakse ja ometi jääb ta puutumatuks. Ta on seesama, kes enne ja ometi täiesti teistsugune. Jüngrid kogeivad midagi seletamatut ja salapärast.

Kõik see sündis aga mitu aastatuhat tagasi, väga ammu. Ometi on olnud kõigil järgmistel põlvkondadel võimalik Ülestõusnuga kohtuda. See kohtumine on võimalik läbi Sõna ja

**Jumalateenistuste ajad
Jõelähtme kirikus**

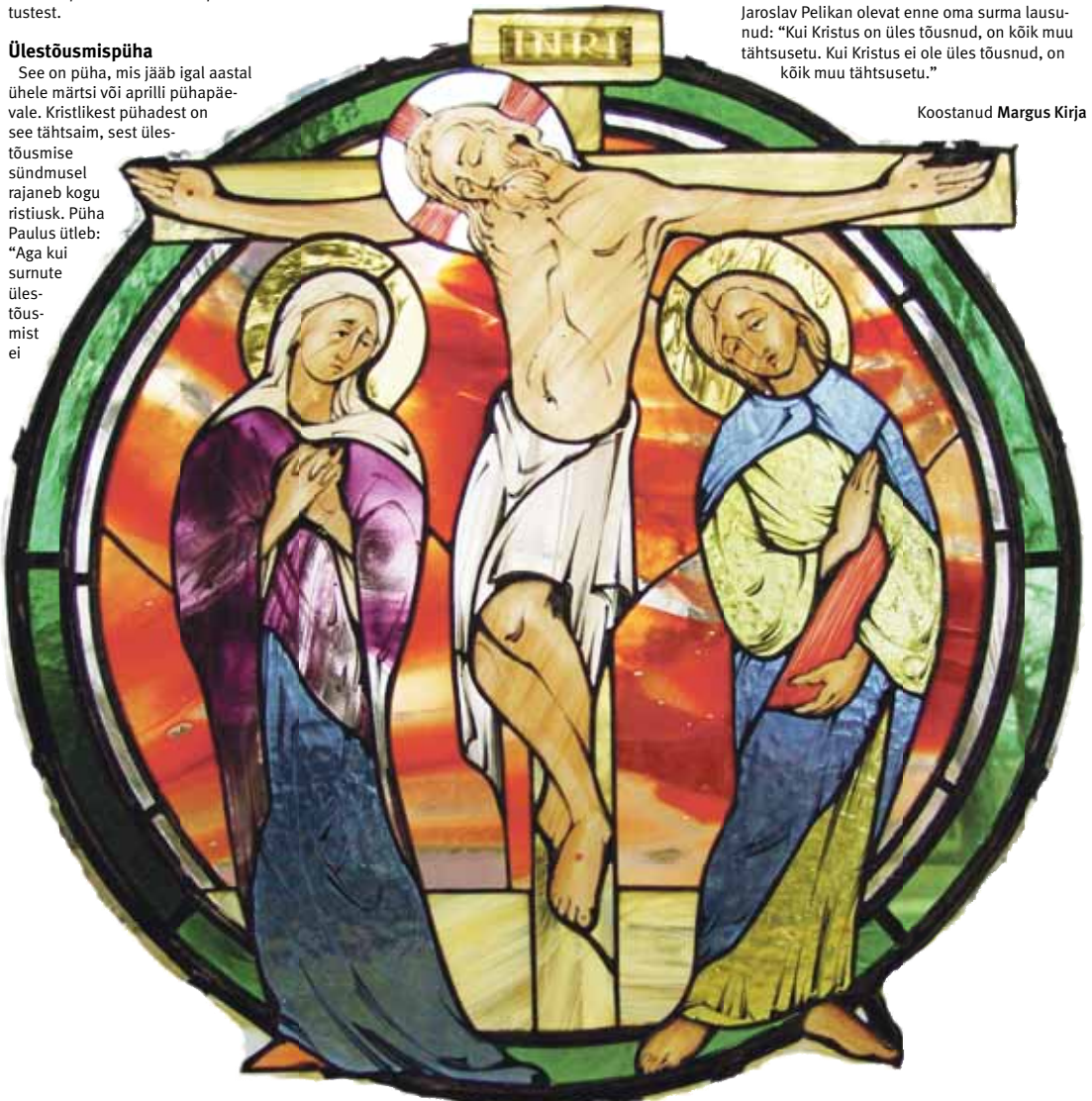
05.04 kell 11 palmipuudepüha
08.04 kell 18 suure nädala kolmapäeva vesper
09.04 kell 18 suur neljapäev
10.04 kell 11 suur reede
12.04 kell 11 ülestõusmispüha

sakramendi, läbi jumalateenistuse, sest liturgia põhineb ülestõusmise müsteeriumil ning seda tuleb mõista Issanda tulemisena meie juurde. Ja nii nagu jüngrid said üle oma kahtlustest ning kuulutasid, et Issand on tõesti üles tõusnud, nii võivad meistki saada nägijad, ülestõusmise saladuse uskujad ning tunnustajad – temas on armastuse vägi saanud tugevamaks kui surma jõud.

Need on teemad ja mõtted, mille kätte jõudes pühadeaeg meieni ulatab ja igaüks on vaba otsustama, kas võtab pakutu vastu või lükkab tagasi.

Pascal vist oli see, kes arutles, et Kristuse ülestõusmisest uskudes ei kaota me midagi siis, kui ülestõusmine kunagi aset ei leidnud, mitte uskudes aga kaotame kõik, kui Kristus tõesti surmasti üles tõusis. Ameerika kirikulooline Jaroslav Pelikan olevat enne oma surma lausunud: "Kui Kristus on üles tõusnud, on kõik muu tähtsusetu. Kui Kristus ei ole üles tõusnud, on kõik muu tähtsusetu."

Koostanud Margus Jirja

**Südamlikud õnnesoovid
ELLI-VILHELMINE ASORILE
90-ndal juubelil!**
**Ain ja Hilja
Jane ja Janar peredega**

VILJAPUUDE LÕIKAMINE,

Käes on aeg, et hakkata viljapuid (põõsaid) lõikama (kõikidele teenuse tellijatele konsultatsioon tasuta). Samas saame ka ohtlikke puid (nii tõstukiga kui ilma). Veel teeme kõiksugu haljastustöid OÜ Lapsemeelene 55580158 e-mail hekidhaljastus@hekidhaljastus.ee www.hekidhaljastus.ee

Soovime rentida PÕLLUMAAD

Oleme huvitatud ka
võsastunud ja hooldust
vajavatest aladest

Jõepere talu

Tel: 56 699 836

E-Mail: joeperetalu@gmail.com

Haljava külanemava valimine

Laupäeval, 2. mail kell 12.00 toimub Haljava lõkkeplatsil Haljava külanemava valimine. Samas toimub ka kevadine suurpuhastus. Lisainfo: Ivar Reimann, tel 6098680

Saen ja lõhun halumasinaga
3m küttepuid tellija juures,
vajalik tööstusvool.
Müün küttepuid.
Küsi lisainfot
tel. 50 38 134 Ivar.

TAMMIKU PUHASTUS

- Koduvalpade keemiline puhastus
- Pehme mööbli märgpuhastus
- PVC, linoleumi ja kummi põrandate süvapesu ja vahatamine
- Kodu ja kontori suurpuhastus
- Ehitusjärgne koristus
- Aknapesu

LISAINFO JA BRONEERIMINE
6 034 334, 53 334 637
www.puhastus.eu

Lugeja kiri

Tähelepanelik lugeja (E. Toome) pöördus minu poole ja palus vastulausega täpsustada Vandjala ajalugu käsitletud artiklit. Meie tähtsaima eelmisel aastal Jõelähtme hariduselu 320. aastapäeva. Arvan, et 1710. a puudutab Põhjasõjaga seotud sündmusi Vandjala külaga, mitte kogu kihelkonnaga seoses ja on ilmselt NL ajast niisugusel kujul kirja saanud. Meie 1687/88. õppeaasta on B. G. Forseliuse õpilase Jõelähtmesse jõudmise järgi. Kahjuks ei ole mul aega otsida viiteid arhiivimaterjalidele. Ilmselt ei olnud veel tegemist süstemaatilise hariduse andmisega, aga esimene märk see siiski oli.

I. Kingsepp

Suleliste pesakastidest

Kevad on käes ja mõned rändlinnudki kohale jõudnud. Tehke Loo alevikku üks jalutuskäik, kas näete kas või ühtegi pesakasti, kus suleline saaks end turvaliselt tunda? Olude sunnil tuleb neil pesitseda puuõntes, kus nad ei leia kaitset röövlindude eest, kelle arvukust tänapäeval ei reguleerita. Igal suvel kordub üks ja sama: näen oma aknast, kuidas kraak-suv vareseparv laskub puudele niipea, kui munadest kooruvad. Üks ebavõrdne õhulühing ja ongi kõik. Varem olid kevaditi põõsad säutsuvaid varblasi täis, nüüd ei näe ühtegi.

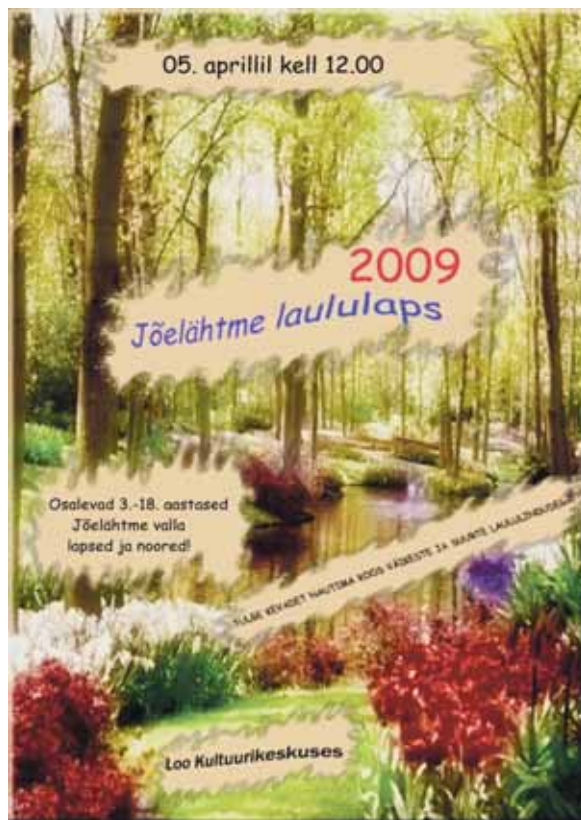

E. Aasmäe
Loo aleviku elanik

Riigimaanteid hooldab OÜ Üle

Kontaktisik Tallinna-Narva maanteest põhja pool – Taivo Teigar, 505 0172 Kontaktisik Tallinna-Narva maanteest lõuna pool Mikko Muru – 528 9448 Riigimaanteede maanteeinfo ööpäevaringne infonumber 1510, info@teeinfo.ee Riigimaanteed on Tallinna-Narva tee, Nehatu-Loo-Lagedi tee, Lagedi-Kostivere tee, Maardu mõisa tee, Kostivere tee, Aruküla-Kostivere tee, Jõelähtme-Kostivere tee, Maardu-Raasiku tee, Aruvalla-Jägala tee, Jägala-Käreve tee, Jõelähtme-Kemba tee, Jägala-Joa tee, Jõelähtme tee, Kiiu-Kaberneeme tee, Kaberla-Kaberneeme tee, Kalevi-Liiva tee, Kallavere-Ülgase tee, Ellandvahe tee (2,1 km).

**Aiad, väravad, terrassid, lehtlad,
kiviparkett, haljastustööd.**
www.kraugon.ee 5096158

KÕIKIDE MÄÄRUSTE JA OTSUSTEGA SAAB TUTVUDA JÕELÄHTME VALLAVALITSUSE KANTSELEIS, RAAMATUKOGUDES JA KODULEHEL: www.joelähtme.ee

Õnnitleme kõiki aprilli sünnipäevalapsi, soovime õnne ja tervist! Valla eakad sünnipäevad aprillis 2009

96	09.04	MARTA MÜRSEPP	Parasmäe küla
88	24.04	MARIA BELOVA	Kostivere alevik
85	03.04	HELMUTH TEDER	Loo alevik
85	14.04	HELMU KAUPONEN	Loo alevik
84	08.04	HELDUR-ERVIN JOHANNSON	Iru küla
84	17.04	ENDEL SEPP	Loo alevik
84	18.04	TAMARA URMASTE	Koila küla
84	20.04	ARVED PEETRIMÄGI	Võerdla küla
83	13.04	BENITA VILHELMINE PAIMETS	Loo alevik
81	14.04	ELMIRE SEPP	Kostivere alevik
80	01.04	HILLAR KAARE	Loo alevik
80	07.04	NINA NAUMOVA	Loo alevik
80	19.04	SALME LEHT	Loo alevik
80	20.04	ENNO SEPP	Jõelähtme küla
75	09.04	HEINO SEINRE	Iru küla
75	12.04	LINDA KORTS-LAUR	Ihasalu küla
70	05.04	PILVI SIIMISKER	Loo alevik
70	19.04	ALEVTINA SOOVIK	Uusküla küla
70	25.04	ENN AARELO	Aruaru küla

Aastasajad kõnelevad...

Need on lihtsad lood ja laulud, ennemuistset jutud sääl, vana eide lahke nägu, tema armas, mahe hää. Mis ma tegemata jätnud eluajal, emake, luba lihtsas lauluhääles kanda nüüd Su kalmule. /Karl Eduard Sööt / Sügava tänutundega mälestame armast ema ja vanaema **LIISA JÜRIS**† 18.03.1909–01.04.1993 100. sünniaastapäeval.

Ilvi ja Rein ning poisid koos seitsme järeltulijaga

Avaldame südamlikku kaastunnet Hilli Õunapile abikaasa **Endel Õunapi** surma puhul Kostivere Päevakeskuse pere

Armas Hilli Avaldame sügavat kaastunnet Sulle ja Su laste peredele abikaasa, isa, vanaisa, vanavanaisa **Endel Õunapi** 14.01.1931–15.03.2009 surma puhul Sõbrad Saha külast

Avaldame südamlikku kaastunnet

JOHANNES ILINGS 07.07.1941–03.03.2009
ENDEL ÕUNAP 14.01.1931–15.03.2009
MADIS SEPAM 21.07.1939–16.03.2009
JUHAN ZIMMERMANN 26.02.1930–16.03.2009

18. aprill – rahvusvaheline muinsuskaitsepäev
4. mail 1992 kuulutati paekivi Eesti rahvuskiiviks – 4. mai on paepäev
16. mail 1993 avati Rebala muuseum, samal päeval tähistame ka kaitseala loomise (1987) aastapäeva
18. mai – rahvusvaheline muuseumipäev

Väljaandja:

Jõelähtme Vallavalikogu ja Vallavalitsus
Toimetaja Merike Metstak
52 788 70 ja 6054866;
ajaleht@joelähtme.ee

HINDAN TEIE KINNISVARA

Koit Uus 50 74 514

66 84 700 1partner@1partner.ee www.1partner.ee

1Partner
KINNISVARA

OÜ VISARI METALLITÖÖD

Metalluksed,
klaasmetalluksed
Rõdupiirded, trellid
Metallaiad, -väravad
Trepid, keerdrepid
Saunaahjud, veeboilerid
Suitsuahjud, grillid, sepatööd
Tel/fax: 6706917 GSM: 5014504
e-mail: visarimetall@hotmail.ee
www.visarimetall.ee

Ostame kokku erinevates kogustes vanametalli/vanarauda, Teostame lammutustöid sh. probleemsete mahutite/hoidlate/ehitiste lammutamine. Ostame ka lammutatavaid objekte. Vanametalli puhul võimalik meilepoolne tehnika ja transport. Suurtel kogustel erihinnad, personaalne pakkumine; e.r.p.grupp@gmail.com, telefon: 56734234, 53025092 Samas ostame ka võsa ja lammutuspuitu.

**SÄÄSTA KUNI 70%
KÜTTEKULUDEL**
ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK
JA PAIGALDUS.
HINNAD ALATES 11750,-
TEL: 666 1355
WWW.KODUKLIIMA.EE

**Liugused ja riidekapid
teie soovide ja
mõõtude järgi**
www.nagusul.ee
5221151

Liugused ja garderoobid. Köögid.

HINNAD SOODSAD. GARANTII.
TEL. 50 290 75

**Puude hooldus ja raie probleemsetes
kohtades nagu parkides,
kalmistutel,
hoonete läheduses jm.**
Viljapuude hooldus.
Tel. 7120538, email: douglas.fir@mail.ee

VUNDAMENT EHTUS
VUNDAMENDID, SEINAD, KATUSED

Hea kodu algus

WWW.VUNDAMENTEHTUS.EE GSM 3013305 TEL 6681278

HAABER-AUTO
AUTO- JA PÄRANAD

Husqvarna
Jonsered

PARTNER

Muruniidukite,
murutraktorite,
kettsaagide
müük, hooldus ja
remont.

Autovaruosade müük
Autoremont, õlivahetus
Rehvide müük ja paigaldus
Aia- ja metsatehnika müük ja remont
Muruniidukite hooldus ja remont
Robotniidukite müük

Rohunaeme tee 2
Haabneeme, Viimsi vald
tel 6 090 351
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 15.00
e-post info@haaber.ee
www.haaber.ee

KAS SINUL ON JUBA ISIKLIK MAAKLER!

Pikaajalised Jõelähtme valla piirkonnaga seotud kogemused aitavad meil leida just Teile kõige paremini sobiva lahenduse.

Hardi Alliksaar
56 801 002
hardi.alliksaar@uusmaa.ee

Nadežda Štjogoleva
58 272 149
nadja@uusmaa.ee

Svetlana Arro
56 66 72 75
svetlana.arro@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Kõige paremad pakkumised! www.uusmaa.ee

PATRICK MOTORS

Aia- ja metsatehnika müük, hooldus, varuosad.

18. aprillil Suur Patricku perepäev kus antakse head nõu ja demonstreeritakse STIHL mootorsaage, võsalõikusrid, trimmereid, survesaureid, mullafreesi, isikukaitselahendeid, VIKING muruniidukid, murutraktorid, oksapurustajad, lisatarvikud, LOGOSOL saeraamid, jagatakse erinevat infomaterjali aia- ja metsatehnika kohta ning kohal on ka puukujude meister.

Harjumaa, Iidajõe tee, Tõelõnnajõe
Tel: 5866781/56663713
info@patrickmotors.ee

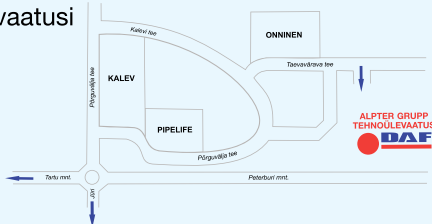
Avatud 9-18, L 10-13, P suletud

STIHL VIKING LOGOSOL www.patrickmotors.ee

Alates 2008 aasta Juulist oleme avatud
Laupäeval 9.00 - 15.00
Tööpäevadel 8.00 - 19.00

DAF

Teostame igat liiki ülevalaatusi sõidu- ja veoautodele, bussidele, traktoritele, mootorratastele, haagistele.

Alpter T.Ü.V. OÜ

Taevavärava tee 9a, Rae vald Tel. 606 4230 Mob. 5624 6136
www.alpter.ee tehno.rae@alpter.ee

